

Молода Україна

журнал українського демократичного молоді

РІК ВИДАННЯ XXXII.

БЕРЕЗЕНЬ — 1982 — MARCH

Ч. 309

Ансамбль Бандуристів ім. Гната Хоткевича філії
ОДУМ-у в Торонті

З обкладинки платівки "Дзвени, бандуро!"

ISSN 0026-9042

НАШІ ПРЕДСТАВНИЦТВА:

В Канаді:

B. Yaremchenko,
28 Frontenac Rd.
London, Ontario

Leo Lupul
130 Pilkington St.
Thorold, Ont. L2V 1B4

T. Boyko
2582 Cornwall Dr.
Penticton, B.C.
Y2A 6X3

В США:

Головний представник
Alex Poszewanyk
5240 N. Le Caire Ave.
Chicago, Ill. 60630

Iw. Ivahnenko,
72 Feather Bed In.
Hopewell, N. J. 08525

I. Jemetz,
2941 Amboy Road,
Warren, N. Y., 13164

W. Ponomarenko,
5802 Vandalia Ave. S. W.
Cleveland, Ohio, 44144

У зах. Німеччині:

Mychajlo Ihnatenko
2. Hamburg — Wandsbek,
Lesserstr. — 225
West Germany

В Англії:

A. Bondarenko
78 Kensington Park Rd.
London W. 11, — England

Австралія:

T. Myronenko
P. O. Box 302
Parramatta, N. S. W.
Australia 2150

МОЛОДА УКРАЇНА

Видає Центральний Комітет
Об'єднання Демократичної
Української Молоді.

Голова ЦК: В. ПЕДЕНКО

Редакція:

Л. Ліщина, С. Голубенко,
Ю. Криволап, В. Родак,
А. Лисий, О. Пошиваник,
Л. Павлюк.

Адміністратор Зіна Корець

MOLODA UKRAINA

A Ukrainian Monthly Magazine
Published by the Central Committee
of the Ukrainian Canadian Youth
Association — ODUM

In USA — Association of American
Youth of Ukrainian Descent.

President: V. PEDENKO

18 Henderson Ave.
Thornhill, Ontario, Canaada
L3T 2C0

УМОВИ ПЕРЕДПЛАТИ:

Річна передплата

У США, у Канаді і в Україні 12.00 доларів
Ціна одного примірника: 1.25 дол.

В Австралії 8.00 дол. (австрал.)
Ціна одного примірника: 90 центів

В Англії і Німеччині 9.00 дол. (америк.)
Ціна одного примірника: 1.00 дол.

В усіх інших країнах Європи 7.50 дол. (америк.)
Ціна одного примірника: 85 центів (амер.)

В усіх країнах Південної Америки 7.00 дол. (америк.)
Ціна одного примірника: 65 центів (амер.)

Зазначене число після прізвища передплатника означає останнє число журнала, за яке заплачено передплату.

За зміну адреси просимо присилати поштові значки або інтернаціональні купони (International coupon) на суму 25 канадійських центів.

Редакція не приймає матеріалів без підпису автора і застерігає за собою право скорочувати статті і правити мову; рукописів не повертає.

Статті підписані прізвищем або ініціалами автора не завжди відповідають поглядам редакції.

За зміст і мову оголошень редакція не відповідає.

Листування з редакцією та адміністрацією просимо слати:

MOLODA UKRAINA,

Box 40, Postal Station "M", Toronto, Ontario, Canada, M6S 4T2

В ЦЬОМУ ЧИСЛІ ЧИТАЙТЕ: Поезії — Т. Шевченко, М. Руденко, Ю. Герасименко. С. Голубенко — Геніяльний український мистець. Л. Терещенко — Козацька сторожовня. О. Гай-Головко — Кобзарські лави поповнюються. Л. Юхименко — Присяга ненароджених в Україні. Я. Кіт — Шевченко і його сучасність. Радіопередача ОДУМ-у Чікаро. А. Лисий — Американська Самоа. Листи до редакції. З одумівського життя і праці. Родинна хроніка. Сторінка Юн. ОДУМ-у.

На обкладинці: З обкладинки платівки ансамблю бандуристів ім. Г. Хоткевича філії ОДУМ-у в Торонті. Керівник В. Родак. 1981 р.

Фото П. Шкурки

Т. ШЕВЧЕНКО

ІВАН ПІДКОВА

(В. І. Штернбергу)

Було колись — в Україні
Ревіли гармати;
Було колись — запорожці
Вміли панувати!
Панували, добували
І славу, і волю, —
Минулося: осталися
Могили на полі!
Високі ті могили,
Де лягло спочити
Козацьке біле тіло,
В китайку повите.
Високі ті могили
Чорніть, як гори,
Та про волю нишком в полі
З вітрами говорять
Свідок слави, дідівщини
З вітром розмовляє,
А внук косу несе в росу,
За ними співає.

Було колись — в Україні
Лихо танцювало,
Журба в шинку мед-горілку
Поставцем кружала.
Було колись добре жити
На тій Україні...
А згадаймо! Може, серце
Хоч трохи спочине.

II

Чорна хмара зза Лиману
Небо, сонце криє;
Синє море звірюкою
То стогне, то вие,
Дніпра гирло затопило.
“А ну-те, хлоп’ята,
На байдаки! Море грас,
Ходім погуляти!”

Висипали запорожці,
Лиман човни вкрили.
“Грай же, море!” — заспівали,
Запінились хвилі.
Кругом хвилі, як ті гори:
Ні землі, ні неба.
Серце мліє, а козакам
Того тільки ѹ треба.
Пливуть собі та співають;
Рибалка літає,
А попереду отаман
Веде, куди знає.
Похожає вздовж байдака,
Гасне люлька в роті;
Поглядає сюди-туди,
Де-то бутъ роботі?
Закрутитиши чорні уси,
За ухо чуприну,

Підняв шапку — човни стали:
“Нехай ворог гине!
Не в Синопу, отамани,
Панове-молодці.

А у Царград до султана
Поїдемо в гости!”
— “Добре, батьку отамане!”
Кругом заревіло.
“Спасибі вам!”
Надів шапку.
Знову закипіло
Синє море. Вздовж байдака
Знову похожає
Пан отаман та на хвилю
Мовчи поглядає.

Петербург, 1839

Микола РУДЕНКО

Мені однаково, чи буду
Я жить в Україні, чи ні.

Т. Шевченко

Сідай, Тарасе. В нас єдина мати —
Земля побоїщ, гроз та лихоліть.
Зустрілись ми у темнім казематі,
Де часу досить, щоб погомоніть.

Мов отченаш, повторюю для себе
Твої рядки, що вийшли із-за грата,
Раніше ти до мене сходив з неба,
А нині завітав, неначе брат.

Тюрма зненацька ніби заніміла
І зупинилася часу течія.
Усе в тобі до болю зrozуміле,
Бо ти — не тільки ти, а також я.

Лиха нам доля випала, Тарасе:
За слово — тіло вмурувати в мур.
Тож хай слова живуть не для краси —
Нехай живуть, мов колос після бур.

Він падає на землю, щоб зростати —
Бо тільки після смерти ожива.
Чи знає той, хто кидає за грата:
Солома — тіло, а зерно — слова?...

Допоможи не шкодувати плоті —
І надихай, і стиха розважай.
Можливо, хтось у цьому обмолоті
Прибереже для неньки урожай.

Прибереже — то вже ѹ не марні болі
Та марення про волю в напівсні.
А поза цим — ні радості, ні волі.
І де вмирати — однаково мені.

ЛИСТИ ДО РЕДАКЦІЇ

Високоповажаний Пане Редакторе!

Цим хочу Вас повідомити, що я всі числа "М. У.", органу ОДУМ-у, своєчасно отримав, — включно ч. 305 за листопад 1981 р., за що й маю шану висловити Вам щиру подяку. На сторінках журналу були цінні та цікаві інформації, а до того і актуальні.

Є бажанням включати матеріали із українсько-го національного календаря, як також і нинішні технічні інформації, а також спорт. Обов'язково включати матеріали щодо проблеми української молоді тут на еміграції, котра слабо або й взагалі не володіє рідною мовою. Ця молодь є цілковито не винна, така ситуація — чуже оточення та розкиданість по різних країнах. Вона почуває себе українцями і бажає багато пізнати про свій український народ.

Рівночасно пересилаю в цьому листі свою чергову передплату за журнал "Молода Україна" на рік 1982-ий, в сумі 20.00 нім. марок, з них маленька пожертва на пресфонд "М. У.". Також вкладаю 100.00 (сто) нім. м. на пресфонд "Молодої України" від моїх родичів: Стадниченко Єлісавети 40.00 нім. м. і Стадниченко Валентина — 60.00 нім.м.

Бажаю Вам та всім добрим землякам багато успіхів, доброго здоров'я та всього найкращого.

З глибокою пошаною —

Едуард СТАДНИЧЕНКО
Любек, Німеччина, 21 січня 1982

ВШан. Пане Стадниченко!

Велике спасибі за Ваші поради і фінансову допомогу. Будемо старатися включити матеріали, які Ви пропонуєте. Однак просимо мати на увазі, що наші можливості обмежені й ми багато не в силі зробити того, що хотіли б.

Редакція і адміністрація

**

Дорогі Друзі!

Недавно дістали ми журнал "Молода Україна", за грудень 1981 р., і прочитали на 6-ій сторінці "Наслідки конкурсу творчості молодих", з цікавістю і приємністю.

Наша донька Ромочка-Анна дістала 4-ту нагороду (100 дол.). Ми як батьки, дуже задоволені, і висилаємо \$10.00 на пресовий фонд з тієї нагоди.

Надіємося, що такі конкурси творчості: оповідань, малюнків тощо, дальше будуть створені в майбутньому, щоб зацікавити нашу молодь, яка багато не знає про наш гарний, чудовий край — Україну.

З пошаною до Вас, горді батьки

Юліана і Лев МАЗУРЕЦЬ

Піскатавей, Н. Дж., 7 лютого 1982 р.

ВШан. Панство Мазурець! Нам теж приємно, що Рома-Анна виграла нагороду. Сподіваємося, що вона дальше буде надсилати оповідання чи малюнки до журнала. Як Вам відомо, фундатором Конкурсу був Старший Виховник Дорадник ОДУМ-у пан Федір Бойко з Бр. Кол., Канада.

Щиро дякуємо також за фінансову підтримку "Молодої України".

Редакція і адміністрація

КОНКУРС 1982

Щоб заохотити одумівську молодь писати до свого журнала оповідання, статті, поезію, проголошуємо конкурс на найкраще написані твори українською мовою. Нагороди будуть такі:

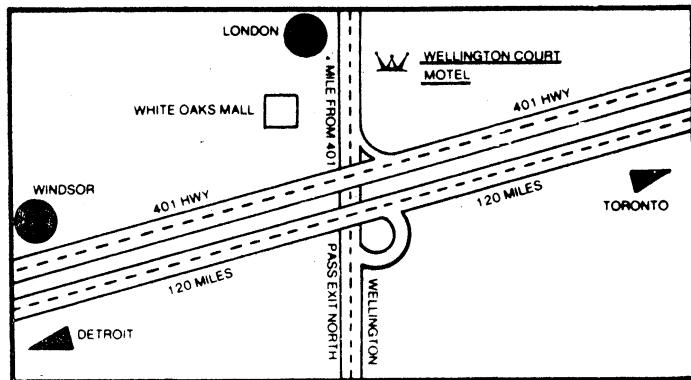
Перша	— 150.00 долярів
Друга	— 100.00 долярів
Третя	— 75.00 долярів
Четверта	— 50.00 долярів
П'ята	— 25.00 долярів

Ці нагороди створено з першої нагороди конкурсу 1980, які жюрі не дало нікому (див. "М. У." за грудень 1981 р., стор. 6). Фундатор конкурсу 1980 р. був пан Федір Бойко.

Жюрі робитиме рішення про належний мистецький рівень і загальну вартість поданих на конкурс творів.

Твори мають бути надіслані на адресу журнала "Молода Україна" до 31-го грудня 1982 року, під псевдонімом, а прізвища з псевдонімом мають бути подані в окремім конверті.

Центральний Комітет ОДУМ-у

WELLINGTON COURT MOTEL

ОЛЕКСІЙ і МАРІЯ МАКАРЕНКО

власники

1078 Wellington Rd. So. off Hwy 401
LONDON, Ont. N6E 1M2 — Phone (519) 681-1050

ДОБРА ОБСЛУГА, ПРИВІТНА
АТМОСФЕРА.

Сергій ГОЛУБЕНКО

ГЕНІЯЛЬНИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МИСТЕЦЬ

Минуло півстоліття з дня смерті Іллі Репіна, спадщина якого є велетенським вкладом у скарбницю українського і світового мистецтва. Нащадок старовинного козацького роду, людина, що полум'яно любила Україну та захоплювалась її славною історією, її волелюбним народом, її чарівними краєвидами, великий гуманіст, свідомий демократ-народолюбець, який завжди вступався за права народу Репін ці свої погляди і переконання яскраво і талановито передав у своїх мистецьких образах і тим обезсмертив своє ім'я та піdnіс культуру бездержавного народу, з якого походив.

Народився Репін 5-го серпня 1844 року в Чугуєві Охтирського повіту на Харківщині в сім'ї козака. Серед тяжких обставин останніх років кріпаччини, в голоді і злиднях проходили молоді літа майбутнього мистця. Єдиною розрадою його було малювання. На тринадцятому році життя починає він студіювати живопис у місцевого маляра П. Бунакова, що мав у Чугуєві іконописну майстерню. В нього здобуває Репін перші основи мистецької грамоти. Маючи чотирнадцять років, створює Репін образ Архангела Михаїла, має образ Розп'яття на стіні в церкві коло Чугуєва та образи в іконостасі церкви села Кам'янки. З тих самих років збереглась його надійна аквареля "Бандурист".

Репін вступає в 1863 році до Петербурзької Академії Мистецтв, яку перед двадцятьма роками скінчив Шевченко, і там одразу розкривається його велетенський талант мистця. А проте демократичні переконання Репіна, його прагнення до реалізму, до життєвої правди, не може миритись з сухим академічним стилем, що панував в Академії, де тематикою мистецьких творів були біблійні події, які зображувалися за встановленим приписом без будь-яких проявів творчого шукання і найменших ознак реалістичного мистецтва.

У вигляді протесту проти цього неприймовного йому напряму Репін свій великий образ "Воскресіння дочки Іа"ра" створює так, як підказує йому творче відчуття — в свідомо-реалістичному пляні. Дійові особи картини повні фізичного здоров'я краси і сили та ненагадують бліді нежиттєві постаті біблійних персонажів як звички їх тоді зображувати у творах такої тематики. Вже цей перший сміливий життєво-правдивий твір закріпив за Репіном славу мистця-реаліста.

Свідомий демократ Репін у своїй дальшій творчості виразно розкриває свої волелюбні думки, глибоко співчуває долі народніх мас, пригноблених тяжким самодержавним гнітом. Під час своєї великої подорожі по Волзі він уважно придивляється до народного життя, робить багато етюдів та ескізів з побуту трудових мас, заглядає просто в душу народу і на підставі здобутих ма-

теріалів і вражень поїздки створює великий образ "буrlакі", в якому з позиції переконаного демократа-народолюбця зображує тяжку роботу трудівників, придавлених страшним тягарем злідденого життя, і немов підтверджує слова поета Некрасова, який приятелював з Шевченком і друкував його вірші в своєму журналі. Некрасов писав:

Глянь на Волгу! Чи чуєш ти, рветься
Який стогін з тієї ріки?
Отой стогін в нас піснею зветься:
То ідуть на гужах бурлаки.
Волго, Волго! У повідь весною
Ти не так потопляєш поля,
Як тією людською слізою
Напилася вже наша земля!

Змарнована непосильною працею, напружуючись від нелюдських зусиль тягне група знедолених бурлаків велику барку. Їх зліджене вбрання, голодні і виснажені обличчя, на яких віддзеркалені невимовні муки яскраво промовляють, якою тяжкою працею заробляють собі на хліб ці робітники. Виведену ним галерю бурлаків Репін індивідуалізує і подає розрізнено. Кожний персонаж являє собою окреслений, закінчений психологічний тип. Старий бурлак у тупій покорі і безсиллі похмуро схилив голову. Інший збирає останні сили, щоб знову рвонути тягар вантажу. А молодий бурлак у гніві стиснув руки. В його очах палає протест проти цього потворного людського устрою, коли купка людей перебуває в розкошах і неробстві, а мільйони змушенні поневірятись на важкій праці.

У своєму творі Репін висловив гарячий протест проти потворного суспільного устрою з його соціальною нерівністю і поневоленням різних народів. Величезне враження, яке справив на глядачів цей образ, яскраво довело, яку визначну суспільно-громадську функцію в боротьбі проти деспотизму царату він відографував.

Подорож по Європі та огляд творів стародавнього мистецтва не задоволяють Репіна. Він прагне реалізму та життєвої правди і не знаходить цього в тогочасних музеях Заходу.

Під час перебування в Парижі Репін має картину "Паризька кав'ярня", а далі — цікавий образ "Садко" в підводному царстві", використовуючи легенду Новгороду, коли це місто належало до Української княжої держави. На картині гусляр Садко в підводному царстві оглядає доньок морського царя, одягнених у національні вбрання різних народів, і особливу увагу звертає на наймолодшу доньку, що виступає в барвистому українському одязу. Крім загальної мальовничості образу, знаменна тут і смілива тенденція автора, що показав українську національну ношу поруч різних державних народів.

Радісно приїздить Репін у 1876 році на Україну до рідного Чугуєва. Враження з українського життя з його народними звичаями, весільними та похоронними обрядами, ярмарками, сільськими сходинами, церковними святами захоплюють спостережливого мистця. Урочистість церковних свят, величавість хресних ходів і процесій зумовлюють створення цілого ряду ескізів: "Явлена", "Чудотворний образ", "Хресний хід". Він поринає в гущину народного життя, відвідує базари, шинки, заїжджі двори, волосні управи, буває на весілях та забавах і заповнює цілі альбоми нотатками та ескізами різних типів і епізодів з українського життя.

Чого тільки не було серед тих нотаток! Там і олійний ескіз "У волості", де яскраво і ядерно змальовано момент сварки двох прохачів перед волосним писарем, і малюнок "Обідня на цвінтари", і акварельний начерк "Дід з Чугуєва", багато краєвидів з мальовничих околиць. Тоді створив Репін і свої відомі образи "Повернення з війни" та портрети селян.

Перебування в рідних місцевостях, краса навколоїшніх краєвидів хвилюють вразливу, спостережливу душу Репіна, залишають у нього чудові

спогади про часи перебування там, як згадує він як "чарівний сон".

I лише раптова зустріч підводи, на якій сидів, їduчи на Сибір, політичний в'язень в оточенні двох жандармів з оголеними шаблями, притильма-рила радісний настрій Репіна, обумовлений перебуванням на батьківщині. Мистець відчув, що він перебуває "на нашій не своїй землі" і у вигляд протесту намалював пригнічуочу своїм враженням картину "Везуть", де зобразив це приниження людської гідності і позбавлення права плекати свої волелюбні ідеї в єдиній під'яремній імперії.

У Петербурзі Репін не забуває свого рідного краю, підтримує тісні зв'язки з українським громадянством, постійно листується з земляками — науковцями і мистцями, стежить за тогочасним національно-культурним життям України, радісно вітає відкриття мистецької школи в Києві, що її організував київський артист-малір Микола Мурашко.

Творчість Репіна переконує, що він непохитно стояв на засадах свідомого демократизму, гостро засуджуючи в мистецьких образах деспотизм самодержавства всіх часів і епох, боронить права кожної людини на вільний вияв своїх думок, послідовно підкреслює свою гарячу любов до рідного краю.

Великий образ "Царівна Софія в манастирі" (1879) яскраво розкриває зasadничі антиросійські тенденції Репіна. Він зображує героїню, замкнену після державного перевороту. Жорстокий, сповнений несамовитої люті вираз обличчя позбавленої влади правительки, яка у криваві хвилини страти стрільців і катування всієї її челяди проявляється безсильним гнівом, доведений до найвищого психічного напруження. Звіряча мстивість, безсила злоба там яскраво втілена в образ Софії, рідної сестри Петра, того згодом першого, що розчинав нашу Україну, як висловився Шевченко, що ввесь образ є безоглядним засудженням цілої династії московських царів на протязі їх 300-літнього деспотичного панування.

Здійснена в 1880 році велика подорож до Криму, а далі — на Запоріжжя — відкриває Репінові можливість створити кілька десяти великих етюдів українських типів та краєвидів козацьких могил, зокрема могили Сірка, козацької зброй — гармат, порохівниць, шабель, історичних пам'яток на зразок бандури Івана Мазепи та булави Данила Апостола.

Тоді з'являються прекрасні "Вечорниці" (1881) на підставі матеріалів та ескізів, зібраних на Україні. Картина віддзеркалює народне піднесення в хвилину танців, веселощ, безжурливість, життерадісність — ці характеристичні риси української вдачі, які не втрачав наш народ навіть у найтяжчих часах свого національного поневолення. В тому самому році малює Репін краєвид Савур-могили.

В 1883 році пише Репін великий образ "Хресний хід на Куршині", матеріалами для якого послужили йому ескізи часів перебування в Чугуєві. Широка галерея народних персонажів, виведених на картині яскрава і колоритна. Україн-

**СТРАВИ — ТАНЦІ
Й ЕСТРАДНІ ВИСТУПИ
В КОЗАЦЬКОМУ СТИЛІ**

TORONTO — Downtown: 97 Cumberland St.
(in Yorkville). Tel.: 961-4422

TORONTO — West: 5245 Dundas St. W. (at Kipling).
Tel.: 231-7447.

**EXPERT CATERING AND BANQUET
FACILITIES AVAILABLE.**

For information call 231-7447.

ські типи на ній немов стверджують, що Курщина заселена в більшості нашими людьми і є невід'ємною частиною України. Від спостережливого ока Репіна навіть у церковній процесії не приховується наявний там гніт панівної верстви і він фіксує це у своєму творі. За корогвами та образами йдуть багатії, речники панівної влади, а калік і жебраків відштовхують убік розпорядники свята. А над усією процесією височать присутні скрізь охоронці державного ладу царські поліцаї, немов символ царського деспотизму і повелення.

Образ "Не чекали" (1884), де показано повернення політичного засланця до рідного дому, є одним з кращихся осягів Репіна в галузі побутового мальарства і так само висловлює протест автора проти самодержавного терору. На стіні в кімнаті, куди ввійшов герой, зобразив Репін портрет Шевченка і Куліша, стверджуючи, що місцем дії була Україна.

В 1885 році з'являється потрясаюча своєю величеською силою враження картина Репіна "Іван Грозний". Полум'яній протест автора проти всіх злочинів самодержавства досяг тут своєї найвищої точки. На образі показаний Грозний після вбивства свого сина. Напіввідкріті очі коронованого злочинця відзеркалюють жах. Безсилими руками він притискає до себе вбитого сина. А навколо кров. Вона ніби символізує всю звірячість, усі криваві лиходійства самодержавства на протязі всього його деспотичного панування.

Значення такого викривленого мистецького пам'ятника було особливо велике тоді, після вбивства Олександра II, в період 80-их років, у часи революційного народництва, атентатів на урядових осіб і широких антимонархістичних заворушень. Показ царів як злочинців мав велику актуальність і робив поважну прислугу визвольній боротьбі.

Враження, яке справляла на глядачів ця картина, було колосальне. Побачивши образ царя-синахбійника, деякі жінки падали непритомні. Один студент у приступі несамовитості кинувся з ножем на цей образ і кричав: Досить крові! Творцем такого нищівно обвинувального і безоглядно засуджуючого образу був українець Репін.

На прохання Товариства ім. Шевченка в Петербурзі Репін у 1888 році створює свій славновісний портрет Шевченка, зображуючи Великого Кобзаря гнівним оборонцем прав свого народу і борцем за волю рідного краю.

Після багатолітньої праці та багатьох переробок у 1890 році вивершується монументальний образ Репіна "Запорожці", цей справжній вінець усієї його творчості. Співнений непередаваної сили та внутрішньої динаміки, він розкриває буйну стихію Запорізької Січі, безкраю відвагу її звитяжних лицарів, їх гарячу любов до батьківщини і волі. На полотні увічнений той момент, коли вони гуртом складають відповідь турецькому султанові. Що їм до величі монарха і падишаха, володаря Оттоманської імперії. Він заторкнув їх честь та поставив їм принизливу звимогу

покори і вони на це гідно реагують: "Ти шайтан турецький, проклятого чорта брат і товариш і самого Люцифера секретар". Чи ж їм, героям легендарних морських походів, що на байдаках перепливають Чорне море і примушують тримати Крим та Стамбул, Трапезунд та Самсун і ввесь світ дивують своєю хоробрістю, — боятись турка.

Багатирський сміх, що широко розлягається над запорізьким табором ніби втілює моральну перемогу, яку вони вже одержали. Бадьорість, оптимізм, впевненість у свої сили віддзеркалені в постаті кожного з довгої шереги персонажів цього вийняткового мистецького пам'ятника.

За цю працю Репін одержав на виставках у Мюнхені і Будапешті золоті медалі. Не задоволяючись цим твором, мистець малює його другий варіант, де подає інші типи запорожців у зміненій композиції. Ця друга картина мала не менший успіх і виставлялась у Стокгольмі, Москві і Харкові.

Твори української тематики захоплюють Репіна і пізніше. Він створює прекрасний портрет України (1890), повний життєрадісності, здоров'я і фізичної сили. Не раз привертають увагу славного мистця твори Гоголя. Слідом за портретом гоголівського Поприцина, в якому виразними барвами змальовано нещасну жертву російського канцелярійного бюрократизму, що в умовах задушливої атмосфери тодішніх казенних установ і департаментів втратила розум, — створює він малюнки до "Тараса Бульби": Андрій та донька воєводи, портрет Тараса Бульби. В 1898 році на матеріялі Шевченкових "Гайдамаків" Репін малює гайдамаків, що готовують зброю.

В 1900 році Репін купляє собі у фінляндському містечку Куоккала дачу, яку назава "Пекатами", а холм коло неї — Чугуєвською горою, і оселяється там стало. Але зв'язків з Україною він не перериває. В 1903 році мистець знову звертається до "Тараса Бульби" і малює приїзд Тараса Бульби з синами на Запоріжжя.

І коли порівняти правдиві реалістичні образи Репіна української тематики з його хоч би зовнішньо-помпезною картиною "Засідання Державної Ради", де зображені все те повторне збіго-

R. CHOLKAN & CO. Ltd.

2190-B Bloor St. W. — Toronto, Ont.

INSURANCE FOR: FIRE, AUTO, LIFE

УСЯКОГО РОДУ АСЕКУРАЦІЇ ВІД ВОГНЮ,

НА АВТА, ВІД КРАДЕЖІ, НА ХАТУ.

Телефонуйте до

ЯРОСЛАВА КОВАЛЯ

Tel.: 763-5666

вище з Побідоносцевим, Вітте, Дурново та іншими верховодами, яких мистець щедро нагородив усіма притаманними ім ознаками виродження та духової злиденности, серце холоне від думки, що такі виродки вирішували долю велетенської імперії, в якій налічували тоді 180 мільйонів населення і 50 різних народів.

Репін виявляє живе зацікавлення до ініціативи українців побудувати пам'ятник Шевченкові в Києві. Він радо дає згоду бути членом жюрі конкурсу на кращий проект пам'ятника і сам поєде три ескізи: на одному з них бранець - Шевченко, прикутий до тачки, в сірій солдатській шинелі пише крадькома на лопаті свої поезії, на іншому ескізі зображеній поет-невільник у хвилинах тяжких дум.

Крім того в 1908 році мистець малює чудову ілюстрацію до поеми "Кавказ", зображуючи зачутого Прометея, якого карає хижий орел — символ самодержавства. Ця ілюстрація була ре-продукована на поштових листівках і розпродажана з метою зібрати кошти на побудову пам'ятника.

В цей час Репін особливо зацікавлюється матеріалами козацьких морських походів і безкрайою хоробрістю, виявленою при тому. В 1908 році він малює цікавий образ "Чорноморці". Тоді з'являються також інші обrazy: "Гайдамаки" і легендарний герой українських душ "Козак Голота", відважний запорожець, що "не боїться ні вогню, ні меча, ні болота".

В 1909 році створює Репін образ "Переможець", малюючи хороброго лицаря з Січі, а наступного року малює "Запорожця". Він плекає задум створити на Україні народну мистецьку академію та виховувати молодих мистців і починає складати проект такої академії, але початок Першої світової війни руйнує його пляни.

Після війни та відокремлення Фінляндії Репін лишився в своїх "Пекатах" на фінській стороні. Але і в тих еміграційних умовах він не забуває:

РІЧНІ ЗБОРИ ОСЕЛІ "УКРАЇНА"

Річні загальні збори одумівської оселі "Україна" відбудуться в неділю 4-го квітня 1982 року о 2-ї годині по обіді на оселі "Україна", Дорчестер, Онтаріо.

Присутність всіх членів побажана. Обід для членів та гостей о 12:30 год. дня на оселі.

Організаційний референт
корпорації Іван Данильченко

України, линув думками до неї, листувався з її визначними вченими, не пориває своїх зв'язків з батьківщиною до кінця життя.

В 1925 році Репін знову береться за гоголівський сюжет і малює комічну картину "Солоха". Двома роками пізніше він працює над образом "Гопак у старовинному Запоріжжі". В ці роки він багато читає Шевченка, а в листах до українського екзильного уряду в Парижі називає себе українцем і пише, що вважає свою творчість українською.

На 87-му році життя, 29-го вересня 1930 року, помер цей великий майстер українського живопису. Рідні поховали Репіна на подвір'ї його дачі, а будинок обернули на хатній музей, зберігаючи всі речі і меблі непорушно в тому самому стані, як вони були за життя покійного.

В 1935 році твори Репіна, серед них і славнозвісні "Запорожці" були привезені до Києва і виставлені в музеї ім. Шевченка, де протягом довшого часу їх оглядали мешканці столиці та численні екскурсії з різних місць України.

Після війни з Фінляндією і втрати нею деяких своїх земель, відійшло і містечко Куоккала та могила Репіна, що стали відтоді державним заповідником так само як і Шевченкові місця на Україні (Моринці, Кирилівка, будинок у Києві, Канів).

Творча спадщина Репіна вражає талановитістю виконання, барвистістю, багатством фарб, широтою та різноманітністю тематики і глибиною трактування змісту.

Вивчення матеріалів різних періодів життя Репіна, зокрема його листів з Петербургу і Куоккали до друзів на Україну, як і ввесь його творчий доробок, різноманітне ставлення до української і російської тематики опоетизування славного українського минулого (обидва варіянти "Запорожців", численні менші праці), народного побуту ("Вечорниці", "Гопак у старовинному Запоріжжі", чугуєвські обrazy) й одночасно гостре засудження всяких насильств над людиною, послідовний осуд деспотизму російського самодержавства, розкриття його потворності і звірячості в минулому ("Іван Грозний і його син Іван", "Правителька Софія") і в сучасному ("Бурлаки", "Везуть") стверджують, що Репін завжди лишався вірний своїй батьківщині, яку гаряче любив і цю любов зберіг до останніх днів свого життя.

ROCHESTER FURNITURE CO. LTD.

ТРИ ВЕЛИКІ КРАМНИЦІ

ВЕЛИКИЙ ВИБІР ХАТНІХ МЕБЛІВ:
віталень — спалень — ідалень — холодильники — пральні — машини — електричні і газові печі — телевізори — радіо.

TORONTO CENTRAL

423 College St. W.— Tel.: 364-1434

TORONTO WEST

MISSISSAUGA

1995 Dundas St. E. — Tel.: 624-4411
121 Dundas St. W. — Tel.: 535-1188

Любина ТЕРЕЩЕНКО

КОЗАЦЬКА СТОРОЖОВНЯ

Матеріали до історії козаччини

В часописі "Український Голос", Вінниця, Мар. 21. 6. 1970 року, ч. 25 (172), стор. 7-8, була надрукована частина твору письменника-романіста-літописця Уласа Самчука, під назвою — "Живі струни". Я з увагою і цікавістю прочитала особливо 7-му і 8-му сторінки, де шановний автор-волиняк буде свій твір на тлі козаччини Запоріжжя. На стор. 8-ї автор пише про побудовані в степах України "Сторожовні", та зве їх символічно "Запорозькими фігурами". Фігура — це буде постати. Поляки з латинського "Figura" перенесли на означення придорожнього хреста, таки з різьбленою фігурою розп'ятого Ісуса Христа.

Я вдячна авторові за "Запорозькі фігури", бо я почала шукати ілюстрації "Запорозької Сторожовні". Але ось часопис "Український Голос", 1978 р., ч. 29, 30, 31, подає чудову ілюстрацію справжньої дерев'яної сторожовки під заголовком: "Козаки в степу", але не подає прізвища художника, та звідки те взято. На моє запитання звідки та ілюстрація, редакція відповіла друком у часописі таке: "Ця ілюстрація знаходиться в кількох повістях про козаків. Вона також подана в Історії України-Русі Миколи Аркаса на стор. 150, другого видання, рік 1912, Краків, накладом Ольги Аркасової (Аркас — Л. Т.). На ілюстрації є козаки біля Сторожовні з прадавніх часів, яка була на Полтавщині по степах до кінця 19-го сторіччя. Подаю опис: "Тут "Сторожовня" зображеня як примітивна висока башта без даху з помостом-площадкою на 4-х високих дерев'яних соахах з одноствольною драбиною з 17-ма поперечками-сходами. Драбина — це товсте дерево з напівобрубленими гілками — що є сходами. Те дерево прироблене до площадки догори корінням зрізаним. Козак сходив по напівобрубаних гілках до помосту. Така примітивна драбина, що треба було добре триматися обома руками, щоб не впасти. Вгорі на помості з соломою сидить козак з піднятою тичкою в руці, на якій прив'язаний віхоть соломи. Внизу стоять 5 осідланих коней, на одному сидить козак зі списом в руці. Під "Сторожовкою" стоїть козак, спершись на коня, а між кіньми теж стоїть козак при шаблі та з пістолем у руці. Козаки в старовинних коротких одягах 17 та 18 ст.".

Наш дід (по батькові, 1821-1917) розповідали, що сторожовні ставилися на краю села на горі на південь, бо татари і турки нападали на Україну звідтам. А в степах були сторожовні на південний схід. На помості сидів козак з залізним кресалом, каменем та тліючою губкою з конопляного старого полотна, вивареного в лугові з гречаного попелу. Кресало залізне, форми сплющеної літери О, кремінь — сірочервонуватий камінь. Козак кладе на шматок (в 2 пальці розмір) кременя трошки губки (губку тримає в пазусі, щоб суха була) тримає все між двома пальцями

та б'є по кремені з губкою кресалом, аж поки губка почне тліти, а тоді кладе біля себе. Як побачить він у степу далеченько ворога, запалює прив'язаний віхоть соломи на тичці, та показує селянам в протилежний бік від ворога, куди тікати. Це було на Полтавщині, де татари та турки нападали ще і в 1776 р., бо були під м. Золотоношою про що є згадка і в літературі. На Київщині, село Медвин, замість соломи на кінці тички, вживали тканину, намочену в щось, що горить добре, та називали його "ватля" — можливо це вживалося на замках та кріпостях. Це записано від п. А. Бражник, яка є родом з села Модвин. Як селяни побачили на тичці вогонь, то втікали в протилежний бік, ховалися, а чоловіки озброювалися. Жінки робили окріп та обпарювали окропом татар. Є навіть таке в етнографічних записах: "татарин ср--у обпарив, у хату зайшов, баби не знайшов". Баба татарина обпарила окропом, а сама швиденько залізла в сінях у плетений комін та дратувала татарина.

Наш дід були чумак, і розповідали про сторожовню та двох диких коней в степу, що звалися тарпанами. Тарпан — це невеликий кінь дохристиянської доби, невеликий, кудлатий, живе навіть узимку в степу. Козак-запорожець має з дому виученого змалечку коня. Козацький кінь є не лише вірний товариш козака, але його й захисник. Іде козак степом, робить зупинку, розсідає коня попастися, а сам щось поїсть. Гукає коня, приклавши два пальці до губ, і тихесенько свиснувши, а кінь уже біля нього; осідлав і збирається сідати, а кінь присідає аби козакові легше сісти в сідло. Війна небезпека — козак каже до коня лягти. Кінь розуміє небезпеку, простягається ніби вбитий, а козак лягає впритул до його живота і так обое врятовуються. Холодно — козак у полі зніме сідло та чепрак (це підклад під сідло з тканини, в заможних панів був з оксамиту, вишитий з гербом, в 1927 р. були такі чепраки з гербами на заставці "Український портрет" у Київському історичному музеї), який підстеляє частину під черево коня, а сідло собі під голову. Так боками кінь і козак гріють один одного та сплять разом, як робив великий князь Святослав Київський (970 р.) у походах. Хтось наближається, кінь будить козака, легенько рже "гі-гі". Тому кінь як вірний товариш оспіваний в піснях і думах.

Слово "сторожовня" є в словнику В. Д. Грінченка: "Словар українського язика" 1919 року. "Стороженщина" — податок, що йшов на утримування замкової сторожі, яка мала ходити по замку та пильнувати ворожого нападу. Крім того, ця сторожа мала пильнувати на певних небезпечних урочищах на татарських шляхах або на могилах, де були сторожовні на соахах. М. Грушевський. "Історія України-Русі", стор. 37-38, дивись Є. Онацький: "Енциклопедія". Буенос Айрес, 1964 р., стор. 1848.

Олекса ГАЙ-ГОЛОВКО

КОБЗАРСЬКІ ЛАВИ ПОПОВНЮЮТЬСЯ

Народження, праця й успіх Манітобського
Кобзарського Гуртка

Можемо вважати, що Вінніпег, столиця українців у Канаді, має стаціонарну капелю бандуристів під назвою Манітобський Кобзарський Гуртк. Постійна назва цього знаменитого гуртка з часом буде встановлена.

У кожному разі українці Манітоби (і не лиши) справді можуть гордитися цією надзвичайно великою подією — постійним і безперервним комплектуванням, а також досить показним розвитком своєї недавно народженої (лише у квітні 1981 р.) капелі бандуристів. Воєстино, як часто ми кажемо, не переводяться (і не переведуться ніколи!) наші козацькі традиції. Вони, не дивлячись на ніщо, як ті весняні сходи, підводяться то тут, то там в усьому світі. І між ними в першу чергу — КОБЗАРСЬКІ СХОДИ.

**

Дивна й цікава річ веселкою підводиться перед нашими очима. Колись, позаду нас чи на просторах відбулої історії, кобзарські сходи культизувала чоловіча стать — старші й молодші наші козаки. Це мало свою тяглість — знамениту й довготривалу. Але часи міняються, а за ними люди й події. Сьогодні ми бачимо щось інше, щось цілком зворотне. Здебільшого старше наше козацтво, як кажуть, нібито заблудилося, з дороги збурлося й загубилося в політико-карусельних лябірінтах, молодше наше козацтво — в несходимих "фанах", і на кобзарський кін вийшло наше жіноцтво (нехай йому Бог помагає!) — переважно наші прекрасні й чудові дівчата — НАШІ КОЗАЧКИ.

І наші кобзарські капелі й ансамблі, що виникли з ініціативи наших козачок, і стали під їхнім проводом, множаться, як на весняних деревах пуп'янки. Я дивлюся на світлину Ансамблю Бандуристів ім. Гната Хоткевича ("Молода Україна", грудень 1981 р.). Якщо мені не зраджують мої очі, то я бачу на обгортці одинадцять дівчат і трьох хлопців. У цьому ж журналі я дивлюся на світлину Квінтету Бандуристів і бачу на ній чотири дівчини і хлопця. І це ж саме я побачив на кількох світлинах бандуристів в інших журналах. І це ж саме всі ми, що були на концерті Манітобського Кобзарського Гуртка, бачимо в його складі одинадцять дівчат і двох хлопців. А зрештою, виникнення, розвиток і вихід у світ Божий Манітобського Кобзарського Гуртка завдячуємо лише нашим козачкам. Вони були ініціаторами, плекальницями й гідно стали в проводі його.

**

Душою цього кобзарського гуртка є Ліза Лукашенко. Поза своїми університетськими й ро-

динними обов'язками, вона ввесь свій вільний час, усю свою енергію віддає йому, своєму кобзарському гурткові. Походить вона з української свідомої родини Петра і Ярослави Лукашенків, яка виховала змалку в Лізі почуття гордості до своєго походження і любов до нашого музичного мистецтва, а особливо до мистецтва кобзарства.

Полюбивши бандуру всім своїм серцем, Ліза багато віддала часу й уміння, щоб опанувати нею. Вчилася вона грати на бандурі в багатьох бандуристів — у Юліяна і Віктора Китастих, Марка Фаріона, Романа Роточка і в Тетяни Вовк. Минулого — 1981 року, Ліза і її подруги-бандуристки Манітобського Кобзарського Гуртка: Христя Сікорська, Зірка Джус і Леся Савидчук закінчили в Детройті інструкторські курси кобзарського мистецтва. Набуття, таким чином, ними більшого кобзарського досвіду, безперечно підняло їхній кобзарський гурток на вищий рівень. Особливо цей досвід став для Лізи основою в'її диригентської праці. Манітобський Кобзарський Гуртк навіть спромігся відкрити кобзарську школу для підвищення досвіду своїх бандуристок і бандуристів, а також для вишколювання нових кадрів. Проби гуртка відбуваються в приміщенні Осередку української культури й освіти.

**

Щоб у кобзарському виконанні піднести ще на вищий рівень, наші кобзарки, за ініціативою Лізи Лукашенко, запросили до себе на тиждень барда кобзарського мистецтва Григорія Китастого. І що ж, Григорій Трохимович і цього разу не відмовився, як не відмовлявся ніколи, вважаючи найбільшим гріхом відмову від удосконалення музичного мистецтва, а особливо кобзарського.

Продовж тижневого перебування з Манітобським Кобзарським Гуртком він, як кажуть, утяв просто таки чудо. Перш за все втяв це чудо з молодою — молоддю, яка перебуває в цьому ансамблі менше року. Це засвідчено на концерті кобзарського гуртка за участю й диригуванням Григорія Китастого. Цей концерт відбувся після тижневої праці кобзарок і кобзарів з надзвичайним учителем і гостем у неділю по полуночі 21-го лютого ц.р. в залі Р. Б. Рассел школи. Виконання пісень на цьому концерті, в порівнянні з недавніми концертами й виступами кобзарського гуртка на телевізії й радіо, було на багато вищому мистецькому й технічному рівні. І це здобуто з нашим знаним і юлюбленим кобзарем упродовж одного тижня праці.

**

У концертному репертуарі були такі пісні й думи:

1) Стародавній Лірницько-Кобзарський Кант про страшний суд. Заспівували Наталка Кравченко й Зірка Джус.

2) Історична пісня про Марусю Богуслазку. Заспівували Люба Білаш і Ліза Лукашенко.

3) Гомін степів (фантазія). Муз. Г. Китастиого.

4) Жартівлива народня пісня "А мій милив умер". Заспівувала Ліза Лукашенко.

5) Скажи мені правду. Дует. Солісти: Наталка Кравченко і Зірка Джус.

6) Дума про Сагайдачного. Виконував Г. Китастий.

7) Андант з симфонії Гайдна.

8) Не шкодую за літами — муз. Г. Китастиого. Соліст — Г. Китастий.

9) Марш Україна — муз. Г. Китастиого.

Поданий репертуар перш за все відзначається різноманітністю щодо музичного жанру й композицій. Гра на бандурах, хоровий спів, а особливо сольовий провід були вище передбаченого. Сопранові голоси Лізи Лукашенко, Зірки Джус і Люби Білаш виявили вокальну непересічність з індивідуально-притаманною кожній окраскою голосу. Чудовий альт Наталки Кравченко справді був, очевидно багатьом присутнім на концерті, несподіванкою своєю силою, степовим звучанням і кристальною чистотою. Кобзарський бард нашого часу — Григорій Китастий, як завжди, був на традиційній йому висоті щодо кобзарського й вокального виконання. Манітобський Кобзарський Гурток, безперечно, може захоплюватися своєю плодотворною пройденою дорогою й невпинно прямувати нею далі.

Відомо, що в кожній людині на нашій чудовій планеті є щось непересічне, талановите й часом навіть, геніяльне. Але знаходить талант і користуються ним з-поміж мільйонів лише одиниці. Ми дякуємо Богові, що допоміг нашему дуже й дуже дорогому Кобзареві з великою літерою — Григорію Китаствому віднайти свій величезний талант і дав йому змогу й любов ділитися цим талантом з своїми братами й сестрами, особливо з молодими козачками й козаками. Його персти на струнах кобзи і його чарівливий голос довго буде відчуватися в вінніпезьких кобзарських серцях, а в грудях палатиме нашему великому кобзареві безмежне спасибі!

ЯКЩО МИ кажемо, що молодь

майбутність нації — то що ми зробили, щоб допомогти їй у її праці?

ВІЙШЛА НОВА ПЛАТІВКА

"ДЗВЕНИ, БАНДУРО!"

АНСАМБЛЮ БАНДУРИСТІВ ІМ. ГНАТА ХОТКЕВИЧА

філії ОДУМ-у в Торонто

з чудовим українським різноманітним репертуаром.

ВИКОНАВЦІ:

Ансамбль бандуристів ім. Г. Хоткевича, Юн. ОДУМ-івський хор, Чоловічий хор "Бурлака", Члени дівого хору "Калина", Український Православний хор Катедри св. Володимира. Солісти — Іванка Мигаль і Раїса Садова.

Платівку можна замовити, висилаючи оплату за неї — 8.95 дол.

(на поштову оплату просимо долучити \$2.00 на адресу:

THE HNAT KNOTKEWYCH BANDURISTS' ENSEMBLE

12 Minstrel Dr.
Toronto, Ont. M8Y 3G4, Canada

SIPCO OIL LTD.

HOME COMFORT DIVISION

83 Six Point Road
Toronto, Ontario M8Z 2X3 — Tel. 232-2262

1. Доставляє найкращої якості опалову оливу та дає безкоштовне чищення печей і обслугу
2. Вкладає і фінансує нові печі ("форнеси")
3. Вкладає прилади до звогчування повітря ("гюмідіфайре")
4. Все фінансуємо на догідні сплати

— 24-годинна обслуга —

ТЕЛЕФОНУЙТЕ ВДЕЛЬ І ВНОЧІ:

232-2262

Свої рахунки можете платити безкоштовно у Community Trust Co. — 2299 Bloor St. W.

Провадимо також власні бензинові станції під назвою SIPCO. Просимо наших відборців заїжджати до наших SIPCO і наповнити авта бензиною.

Ліда ЮХИМЕНКО

ПРИСЯГА НЕНАРОДЖЕНИХ В УКРАЇНІ

Слово на святі Т. Шевченка в Торонті 14-го березня 1982 р.

Учітесь, брати мої,
Думайте, читайте,
І чужому научайтесь,
Й свого не цурайтесь.

Т. Шевченко

Шевченківські дні нам — зворушливі, величні й святі. У ці дні ми студенти курсів українознавства, далеко від України — ненароджені в Україні — глибоко в серці юнацькому відчуваємо надзвичайну гордість і радість. Якимсь весняним теплом, нестримною весняною силою наповнюються наші серця. Ми дійсно горді, бо наш найбільший поет, найбільший пророк і найбільший борець за справедливість людства більше як століття тому, пишучи свій твір "І мертвим, і живим, і ненародженим землякам моїм в Україні і не в Україні мое дружне посланіє", звертається й до нас: говорить з нами, закликає нас, навчає нас і виводить нас на світлий і широкий шлях.

...Щоб ми ненароджені в Україні не заблукалися — не зрадили своїм батькам, не зрадили Україні, не зрадили собі, щоб певно знали: Хто ми? Яких батьків діти?, — щоб знали живу славу дідів своїх, щоб ніколи не забували славну й сумну історію рідного краю, щоб знали:

За що боролись ми з ляхами?
За що ми різались з ордами?
За що скородили списами
Московські ребра?

Це, щоб, живучи не в Україні, навчались чужого, ніколи не забували і не цуралися свого рідного, найдорожчого.

І ось з цього вічного, невмирущого, послання ми набираємо великої наснаги і безмежної любові до своєї збідженої матері України. Вона стає нам щоденною молитвою. Ми відчуваємо себе тим юнацтвом, у якого шумує жива, чиста і свята козацька кров.

І ми зворушені урочистістю — присягаємо в цей день своїм батькам, нашим славним предкам, заприєгаємо тобі, наш великий батьку Тарасе, ТВОРЦЮ пророчого послання нам — ніколи не зрадити тобі й не зійти з твоєї дороги.

Тарас Шевченко співець-кобzar, художник, поет, і далекосяжний пророк-бунтар став нашим сонцем. Ми добре знаємо його життєву страдницьку дорогу. Знаходячись в тяжких пазурях "Московії", лише Богом даний талант міг так розвинутись.

...Ще коли Тарасові "минало тринадцять" і "пас ягната за селом", він чудесно малював, навчався від сільських дяків читати й писати. З дитячих років поневірявся, бо був кріпаком, а зна-

Ліда Юхименко промовляє на святі

Фото Ів. Корця

ючи славне минуле свого роду — ГРУШЕВСЬКИХ, він горів вогнем воскресіння нової козаччини. І коли художники, що дуже цінили його талант, викупили його на волю, він ще завзятіше поринув у боротьбу, бо він ніколи не думав за власну долю — думав лише про ввесь народ, дбав за всю Україну. Він був дуже вражений. Від щирого серця любив кожну степову билину, вербу, високе небо, далекі обрії, степ, Дніпро...

Ось опис чарівної природи України:

...Світає. Край неба палає,
Соловейко в темнім гаї,
Сонце зустрічає.
Тихесенько вітер віє,
Степи, лани mrіють.
Між ярами над ставами
Верби зеленіють.
Сади рясні похилились,
Тополі поволі
Стоять собі, мов сторожа,
Розмовляють з полем.
І все то те, вся країна,
Повита красою,
Зеленіє, вмивається
Дрібною росою.

Але серед чарівної природи він бачив злидні,

тяжку працю, де й помолитись не дають. Тоді він відчув-збагнув, що це наслідок Московщини — одвічного ворога його рідного краю. Вже будучи у Петербурзі, він писав:

України далекої
Може вже немає.
...Може Москва випалила
І Дніпро спустила
В синє море, розкопала
Високі могили —
Нашу славу.

У своїх полум'яних творах він взявся піднімати національну свідомість народу: він славив Запорізьку Січ, яку зруйнувала Москва, славив тих гетьманів, що боролися за волю України, ганьбив зрадників — Галана, Кочубея, він виступав проти Переяславської Ради, проти царата. Ось чому Шевченко знову потрапив в неволю і був засланий далеко від України в Оренбурзькі пустельні степи. Небагато прожив він — лише сорок сім років. Його було поховано на Чернечій могилі над Дніпром (як і заповідав він). Смерть його була великою втратою України.

Зачинилось на Вкраїні
Покутнє віконце,
Заховалось під землею
Українське сонце.

Так писав поет Кониський

Ми тепер знаємо, чому цар Микола осуджуючи Шевченка, заборонив йому писати й малювати. На могилі Шевченка стояли жандарми, забороняли складати вінки й молитися, а тепер

більшовицькі посілаки вдень і вночі нишпорять навколо Чернечої гори й перевіряють кожного, щоб схопити того, хто віддає шану пророкові.

Ще гірше стало в 1933 році (в час створення Москвою штучного голоду на Україні) — було заборонено відзначати Шевченківські дні, запроваджено нове кріпацтво — колективізацію, запроваджено несамовиту русифікацію.

Отож ми народжені не в Україні, в вільному світі, зрозуміли, який тягар злягає на наші юнацькі плечі. Ми зрозуміли могутню силу Шевченкового слова:

... Возвеличу
малих отих рабів німих,
Я на сторожі коло їх
Поставлю СЛОВО.

Ми низько схиляємо голови у цей день, ми глибоко передумуємо життя нашого пророка і ми ненароджені в Україні гордо присягаємо на вірність його слову — нашому сторожеві. Ми знаємо, хто ми такі, і які великі завдання стоять перед нами. Ми ті, що від всього серця, любимо свою рідну Україну, наших славних предків — київських русичів, антів, запоріжців, наших батьків, ми молимось за неї, і де б ми не були — будемо звітажно боротися за її сонячне майбутнє — ВІЛЬНУ, НЕЗАЛЕЖНУ, СОБОРНУ ДЕРЖАВУ. Ми свято віримо, що:

Встане Україна
І розвіє тьму неволі,
Світ правди засвітить.

Ми переможемо!

Ярослав KIT

Т. ШЕВЧЕНКО І ЙОГО СУЧАСНІСТЬ

Минулого року, березень 1981, ми подали головні події, пов'язані з народженням Т. Шевченка, а саме 1809-1814 рр., щоб насвітлити час і добу нашого поета. В цьому році подаємо роки 1814-1825.

1814 — село Моринці, Черкаси, Київська губернія: тут 9 березня народився Тарас Шевченко.

1815 — село Улюч, Перемишль, Галичина: тут нар. о. Михайло Вербицький, 1815-1870, священик, диригент-композитор, автор "Як умру, то поховайте" і "Заповіту" до слів Т. Шевченка та "Ще не вмерла Україна" до слів П. Чубинського, 1839-1884, написаний в 1863 р. і який став національним гімном.

1816 — Чернігів, Чернігівська губернія: кн. Микола Репнін-Волковський, 1778-1845, став ген-

губернатором "Малоросії", тобто Полтавської і Чернігівської губерній, 1816-1834, зайнявши місце кн. Я. Лобанов-Ростовського (1808-1816); державний діяч, масон, козакофіл, якого Т. Шевченко в Яготині радо відвідував і нав'язав близькі відносини з його дочкою Варварою.

Кн. Микола Р.-В. був росіянин, який одружився з унучкою гетьмана Кирила Розумовського і зближився з козацькою шляхтою.

1817 — Лубни, Полтавська губернія: — тут нар. Олександер Ст. Афанасьев-Чужбинський, 1817-1875, поет, письменник-романтик, етнограф, автор "Нарисів Дністра", "Нарисів Дніпра", і "Спогадів" про Т. Шевченка з 1861 р.

1817 — село Юрасівці, Вороніжська губернія: — тут нар. Микола І. Костомаров, 1817-1885, етнограф, історик, співпрацівник і критик Т. Шев-

ченка, член Кирило-Методіївського братства. Цікавим є те, що в Козаччині М. Костомаров добавив подібно як і в княжому періоді, прояви самопоборювання і самовинищування.

1817 — Полтава, Полтавська губернія: — письменник Іван Котляревський, працюючи в театрі кн. Рєпіна-Вол., написав п'єси "Наталка Полтавка" і "Москаль-чарівник". В 1819 р. тут вперше було поставлено "Наталку Полтавку". Тарас Шевченко ревно шанував І. Котляревського.

1817 — Львів, Галичина: — цісар Франц I відновив Львівський університет, який був заснований ще в 1764 році, але в 1788 р. був перетворений на ліцей.

Тут виховалися науковці, які спричинились до заснування Наукового Товариства ім. Т. Шевченка.

1817 — Київ, Київська губернія: — цар Олександр I закрив Києво-Заборовську (Могилянську) Академію і перетворив її на духовну семінарію. В 1819 р. було засновано вищу духовну інституцію п. н. Київська Духовна Академія, 1819-1917, з якої вийшло багато шевченкознавців.

1817 — Вознесенськ, Херсонська губернія: — тут вибухло повстання Бузьких козаків проти царя. Стягнувши понад 10 тисяч солдатів гренадерів Сибірського полку, царська влада немилосердно знищила повстання. Багато козаків було вислано на довічну службу в Сибір.

1817 — Петербург, Петербурзька губернія: — тут почата будову найбільшого собору в Росії, собор св. Ісаака Далматського, який покривав 2.5 гектарів землі за пляном архітектора Августа Монферрана, 1786-1858 і була копією св. Петра в Римі.

Собор будувався довго, 1817-1857, на багнистому ґрунті і в поганих кліматичних обставинах, вживаючи примітивні ще машини, щоб привезти й поставити граніт і мармур. Понад 400.000 робітників-невільників було затруднено, з яких дуже багато погинуло. Тільки 60.000 померло через отруту хемікалів, яких вживали до позолочення бань. Багато з них було українських кріпаків і козаків.

Т. Шевченко там не раз бував і бачив, що діялось. Собор розмальовували його учителі і співучні з академії.

1819 — Вороніж, Глухів, Чернігівська губернія: — тут нар. Пантелеїмон Кулик, 1819-1897, етнограф, історик, член Кирило-Методіївського Братства, автор "Чорної Ради".

П. Кулик був козакофобом. У Козаччині він додавав нищівний чинник азійського походження.

1819 — Лондон, Англія: — тут нар. Джордж Байрон, 1783-1824, поет-романтик, написав і видає поему "Мазепа" і зацікавив Мазепою західний світ.

1821 — Одеса, Херсонська губернія: — звідси виступила на Молдавію (під Туреччиною) група повстанців, під назвою Гатаїсти, під командою Олександра Ілліанта,

Це був початок грецької боротьби за самостійність, в якій взяло участь багато українців.

1822 — село Кулажинці, Полтавська губернія: — тут нар. Опанас В. Маркович, 1822-1867, етнограф, фольклорист і член Кирило-Методіївського Братства, який, будучи засланий до м. Орла, одружився з росіянкою. Вона стала відомою українською письменницею, псевдо якої було Марко Вовчок.

1822 — Москва, Московська губернія: — тут видано Дмитра М. Бантиш-Каменського, 1788-1850. 4-томну "Історию Малої России"..., з якої Т. Шевченко довідався чимало про Козаччину.

1822 — Петербург, Петербурзька губернія: — тут помер Дмитро Левицький, 1735-1822, український іконограф і живописець, академік Петербурзької Мистецької Академії, в якій Т. Шевченко опісля вчився і вивчав його праці.

1822 — Петербург. Петербурзька губернія: — тут помер граф Олексій Розумовський, 1748-1822, державний муж, радник Катерини II, міністер освіти (1810-1816) в кабінеті царя Олександра І-го і син гетьмана Кирила Розумовського.

1823 — село Кибинці, Миргород, Полтавська губернія: — тут помер Василь В. Капніст, 1758-1823, канцелярний письменник, дворянин-поміщик, меценат. Т. Шевченко радо відвідував родину Капністів, де зустрічався з гетьманською шляхтою.

1823 — село Пуженки, Київська губернія: — тут була побудована перша на Україні цукроварня. Ця цукроварня скоро поширилася і затруднювала багато селян-хліборобів.

Один із визначних власників цукроварень був Платон Симеренко, 1821-1863, котрого Т. Шевченко відвідував, і який фінансував видання "Кобзаря" в 1860 р.

Цікавим є те, що нащадок того славного роду, Симеренків, живе в Оттаві, Канада.

1825 — Париж, Франція: — Горацій Вернет, 1789-1863, визначний маляр-баталіст, намалював картину "Мазепа".

1825 — Васильків, Київська губернія: — тут Чернігівський полк під командою підполковника С. І. Муравйова-Апостола виступив і почав революційне повстання проти царя. Це було загальне повстання руху "Декабристів", яке царат немилосердно знищив. Т. Шевченко зустрічався з деякими декабристами на засланні.

НА ОБКЛАДИНЦІ

Сидять зліва: Оля Корець, Тарас Родак, Тарас Корець, Василь Корець і Наталка Трохимович.

Стоять: Таня Дрозд, Оксана Родак, Таня Світайло, Світлана Ліщина, Варвара Антик, Марійка Критюк, Наталка Лебединська, Марта Микисор і Валентина Родак.

РАДІОПЕРЕДАЧА ОДУМ-У ЧІКАГО В РІЧНИЦЮ НАРОДЖЕННЯ ПРЕЗИДЕНТА Ф. РУЗВЕЛЬТА

Філія ОДУМ-у Чікаго має свої постійні радіопередачі раз у місяць, починаючи з лютого 1965 року. Тепер ці передачі є десятихвилинні на одногодинній передачі Люсі та Степана Самбірських, що надаються кожної неділі о годині 7-ї вечора. 14 березня 1982 року передачу ОДУМ-у провела Олеся Коновал, яка закінчила школу українознавства при парафії святого Володимира, а цього року кінчаче "гайскул" і осінню іде до Іллінського університету в Урбані-Шампейн. Текст радіопередачі такий:

"Минулого місяця в Америці відзначено соті роковини з дня народження президента Сполучених Штатів Америки Френкліна Д. Рузвельта. Президент Реген та інші державні керівники обох партій Америки називають його одним з найбільш впливових президентів. У телевізійних програмах, присвячених Рузвельтові, наслітлювалось його велику заслугу у внутрішній політиці та економіці держави. Як відомо, тоді в Америці було велике безробіття та депресія. Рівночасно, мимоходом, згадувалось також про велику наївність Рузвельта супроти Советського Союзу та його велике довір'я і уступчивість Сталінові.

Під час переговорів у Ялті, на Криму, президент Рузвельт підписав умову про повернення "на родину", себто на батьківщину, усіх людей, колишніх громадян Советського Союзу з Західної Європи. Він фактично також віддав комуністам майже половину Європи.

Після другої світової війни понад два мільйони українців опинилося в Західній Європі. Переважаюча більшість їх, це була молодь, яку примусово було вивезено на працю в Німецький Райх. Хоч життя їх в Німеччині було тяжке, багато з них не збиралося повернутися, після війни назад до комуністичного пекла. Але договір у Ялті, вже наперед вирішив їх долю. Всі українці, які після 1939 р. жили в Советському Союзі, бажали вони чи ні, мали бути повернені в Советський Союз. Українці західних областей України, з Галичини та частини Волині, як громадяни Польщі, репатріації не підлягали. Українців з східних областей України, православних, переконували по доброму аліянти, повернатися назад додому, бо мов і так ми є змушені договором віддати вас Сталінові. Англійські, американські та французькі війська ловили і силою викидали українців, східняків, на трохи й відвозили до репатріаційних таборів, звідки закритими вагонами вивозили їх до Советського Союзу. Всі вони відпокутували свої, так звані гріхи, працю в Німеччині, від 15-ти до 25-ти років на Сибірі в концентраційних таборах.

Ті українці, що залишилися в Західній Європі, перехитрили і комуністів і аліянтів. Вони переробили свої документи, подаючи, що вони є старі емігранти, або що вони жили в Галичині й є польські піддані. А це значить, їх договір у Ялті не стосується.

У 80-ЛІТТЯ ПЕТРА НЕЛІПИ

У честь 80-ліття нашого дорогого Тата ПЕТРА НЕЛІПИ даруємо на пресовий фонд журнала "Молода Україна" 80.00 дол.

Людмила та Василь НЕЛІПИ

Торонто, Канада

**

Щиро сердечно вітаємо ВШан. п. П. Неліпу з 80-літтям трудолюбивого життя. Щире спасибі за постійне батьківське піклування цим журналом й одумівською радіопрограмою.

Бажаємо Вам, Пане Неліпа, прожити ще багато-багато років у добром здоров'ї і щасті.

Редакція і адміністрація

Після репатріації та різних скрінінгів, українців, з так званої Великої України, по тaborах ДП, переміщених осіб, залишилося дуже мало.

Так, що причиною малої кількості українців з східних областей України на Заході, не є те, що вони не хотіли втікати від комуністів, а є те, що ті, що були на Заході, силою були забрані в Советський Союз.

Після війни УНРРА та IPO старалися якнайскорше розмістити людей з тaborів. Багато українців поїхало в Австралію, Південну Америку, Канаду та в Сполучені Штати. Між ними було багато й тих, які залишилися на Заході, завдяки тому, що не сказали правди, де вони народилися. Одурення уряду Америки виявилося щойно тоді, коли перші з українців із східних областей України, почали подавати прохання, щоб стати громадянами. За подання фальшивих інформацій, згідно законів, людина має бути депортовано. В обороні, тисячі людей, які рятуючись від советських людоловів, від примусової репатріації, приховали своє дійсне місце народження, постав у Чікаго 1954 року комітет оборони Волковця, якому загрожувала репатріація. Справу оборони його та всіх людей із Східних областей України перебрала організація колишніх репресованих комуністами, ДОБРУС та братні організації. Комітет оборони очолив Василь Ростун, а адвокатом був Роман Смук. Цей комітет виборов право відповісти неточності в документах без притягання їх до судової розправи. 1956-го року українці з східних областей України врешті позбулися клопоту, яким їх "нагородив" президент Рузвельт у Ялті.

Всім гнаним, переслідуваним, стріляним і недостріляним українцям Сходу присвячено пісню "Грай, бандуро", музика І. Шамо у виконанні капелі бандуристів імені Тараса Шевченка під керівництвом Григорія Китастого.

А. ЛИСИЙ

АМЕРИКАНСЬКА САМОА

Якщо б хто хотів знайти місце на землі, куди можна заховатися і цілковито відірватися від пекельної машини наших буднів, тоді таким місцем є Американська Самоа. Але чи кожному вдається переставити свою натуру робота і пристосуватися до іншого темпу життя — це вже інше питання. Не всім вдається. Взагалі це мусить означати не лише фізичне, але і психологічне відірвання. Щоб його здійснити, людина мусить зуміти звільнити всі пружини, виштовхнути з голови всі турботи, поставити себе в цілковиту ізоляцію. На це треба часу й волі. Знову не завжди всім це вдається.

Де ж ця Самоа? Це маленька крапка десь на краєчку Великого або Тихого океану. Вона лежить 2300 миль на південний схід від Гавайських островів, 1600 миль на північний схід від Нової Зеландії та 2700 миль на схід від Австралії. І там таки живуть люди!

Хто ж вони є? Кажуть, що їхні предки заманювали туди з південносхідної Азії, можливо, з Месопотамії. Вони поленізійської раси. Дуже привітні, скромні, повільні, майже лініві. Це є їхня природна ознака. Правило їхнього життя: нічого не роби сьогодні, що може бути зроблене завтра. Тому вони працюють мало, їдять багато, сплять достатньо. Вони є дуже приємні, багато усміхаються, життєвих проблем майже не мають, а якщо мають, то кажуть, що їх привезли до них американці. Ніби мають рацію.

Живуть вони великими селищами, в яких всі люди зв'язані родинними зв'язками. Всі вони належать до однієї родини, на чолі якої стоїть ватажок. Він має велику силу і авторитет. Розбіття між ними немає, хоч кожне селище може мати кілька церков, чи парафій. Політикою вони не цікавляться і світові події їх мало турбують (що це є Польща?). Новини туди приходять на тиждень пізніше. Телевізія працює лише п'ять годин на день. Програми вибираються такі, які не пасують дітям. До речі, діти там є дуже чені, шанують родичів і старших. Діти працюють багато, головно на плантаціях і у втриманні чистоти селищ.

Життя в Самоа є дешеве, бо видатки на одежду є мінімальні, взуття майже не потрібно, також не потрібно огрівання. Немає ані іншурансів, ані моргеджів. Лише харчі дорожчі, але люди живуть зі своїх плантацій, фруктів, городини. Найпопулярніше м'ясо — свинина. Це майже національний харч. Кожне село має свій свинюшник. На базарі продається городина, фрукти, риба.

Що ж там робити? Нічого! Якщо і це забагато, тоді можна ще менше робити. Клімат, спосіб життя, безтурботність людей сприяють доброму відпочинку. Чи є там українці? Звичайно, що є! На третій день нашого буття там ми познайомилися з лікарем, який з гордістю заявив нам, що він є українського походження. Його предки жили десь біля Полтави. Він навіть пам'ятав село. Ім'я його зраджувало шведську примішку до українського кореня.

ПЕРША УКРАЇНСЬКА ОПАЛОВА ФІРМА

**FUTURE FUEL OIL CO.
LIMITED**

737 Dovercourt Road, Toronto, Ont.

Тел. Бюро: 536-3551 — Вночі: 762-9494

Постачання опалової оліви

24-годинна, солідна і скора обслуга.

SERVICE STATION

1001 The Queensway, Etobicoke, Ont.

Tel.: 252-4117

ЖЕРТВОДАВЦІ НА РАДІОПРОГРАМУ "МОЛОДА УКРАЇНА"

Д-р Юрій Лисик (Ошава)	\$50.00
Олена і Юрій Лисик (Ошава)	50.00
Ліна і Павло Дрозд	50.00
Петро Черняк	50.00
Ніна Козій	25.00
Павло Остапович	25.00
Іван Гловацький	25.00
Григорій Неліпа (Вітбі)	25.00
Варвара Кузьменко (в пам. П. Кравченка)	25.00
Катерина Мусій	20.00
Марія Родак	15.00
Дарія Бродгед (Гамільтон)	10.00
Галина Тимошенко	10.00
Катерина Щербань	10.00
Володимир Тимошенко	10.00
Анна Поліщук	10.00

За фінансову підтримку всім щиро дякуємо.

**Головна Виховна Рада
Коша Старших Виховників ОДУМ-у в Канаді**

МИ В ЦЬОМУ РАЗОМ . . . ВИРОСТАЮЧИ РАЗОМ!

БАГАТОКУЛЬТУРНІСТЬ У КАНАДІ СВОЇМИ БАГАТЬМА
ПРОГРАМАМИ ЗАОХОЧУЄ ВАС ПЛЕКАТИ СВОЇ КУЛЬ-
ТУРНІ ВИЯВИ І ДІЛІТИСЯ НИМИ ОДИН З ОДНИМ.
ТАК ПОСТУПАЮЧИ, КАНАДЦІ ЗМОЖУТЬ КРА-
ЩЕ РОЗУМІТИ І ОЦІНИТИ ОДИН ОДНОГО.

ЖИВУЧИ РАЗОМ,
ЗРОСТАЮЧИ РАЗОМ,
ПРАЦЮЮЧИ РАЗОМ,
ДЛЯ УСПІШНОЇ
МАЙБУТНОСТИ
УСІХ КАНАДЦІВ

MULTICULTURALISM

Multiculturalism
Canada

Multiculturalisme
Canada

Canada

**ПОРЯДОК ДЕННИЙ П'ЯТОГО ВСЕОДУМІВСЬКОГО З'ЇЗДУ СТАРШИХ
ВИХОВНИКІВ ОДУМ-У 21 — 23-ГО ТРАВНЯ 1982 РОКУ ТРЕНТОН, Н. ДЖ.**

П'ятниця 21-го травня

- 7.00 год. веч. — Приїзд та реєстрація учасників З'їзду.
8.00 год. веч. — Засідання Ц. К. ОДУМ-у.
9.00 год. веч. — Товариська зустріч.

Субота 22-го травня

- 8.30 год. ран. — Реєстрація учасників З'їзду (продовження)
9.00 год. ран. — Відкриття З'їзду — кол. В. Педенко
Молитва
9.05 год. ран. — Затвердження порядку денного З'їзду
9.10 год. ран. — Затвердження протоколу 4-го Всеодумівського З'їзду — под. О. Багнівська
9.15 год. ран. — Звіти членів уступаючої Президії Ц. К. ОДУМ-у
— Голова В. Педенко
— 1-ий Заст. — О. Пошиваник
— 2-ий Заст. — Ю. Криволап
— Секретар — О. Багнівська
— Фін. реф. — В. Коновал
9.45 год. ран. — Звіти голів Г. Рад Кошів СВ ОДУМ-у
— США — А. Шевченко
— Канада — Вас. Тимошенко
— Звіти Голів Г. У. ТОП-у
— Канада — І. Данильченко
— США — М. Самокишин
10.00 год. ран. — Звіти голів постійних Комісій Ц. К. ОДУМ-у

- 1) Ідеологічно-проблематична — О. Коновал
2) Статутова — О. Шевченко
3) Таборова — Ю. Іхтіаров
4) Методична
5) Видавнича — О. Багнівська
6) Стипендійна — В. Вакуловський
7) Господарча — О. Багнівська
Оселя ОДУМ-у "Україна"
Б. Яремченко
оселя ОДУМ-у "Київ"

- 10.30 год. ран. — Звіт Редакції "Молода Україна" — Л. Ліщина
— Звіт Адміністрації "Молода Україна" — З. Корець

- 10.45 год. ран. — Запити та дискусія над звітами

- 11.45 год. ран. — Звіт Контрольної комісії Г. Ради Коша СВ ОДУМ-у
США

- 11.55 год. ран. — Уділення довір'я членам Президії Ц. К. ОДУМ-у

- 12.00 — Обід

- 1.00 по обіді — Звіт Мандатної Комісії

- 1.05 по обіді — Затвердження нових СВП/Д ОДУМ-у — О. Пошиваник
1.30 по обіді — Постанови та резолюції З'їзду — Ю. Криволап (ст.)
1) Затвердження бюджету Ц.К. ОДУМ-у на 1982-1985 роки — В. Коновал
2) Затвердження ціни передплати "Молода Україна" — З. Корець
3) Затвердження складу постійних Комісій Ц. К. ОДУМ-у
4) Затвердження місця і дати Зустрічі ОДУМ-у — 1982 рік — кол. О. Харченко
5) Хрещення України і ОДУМ — В. Педенко
6) Український Демократичний Рух і ОДУМ — В. Педенко
7) Пам'ятник митр. В. Липківському — Ю. Криволап і П. Матула
8) Інші
2.30 по обіді — Звіт Номінаційної комісії — А. Лисий
— Вибір Президії Ц. К. ОДУМ-у
— Слово новообраного Голови Ц. К. ОДУМ-у
— Офіційне закриття З'їзду

Дискусійний панель

- 3.00 по обіді — Відкриття — голова Ц. К. ОДУМ-у
— Модератор — В. Харченко

Тема: Проблема праці з Юним ОДУМ-ом по місцевостях. Закликаємо учасників з усіх філій ОДУМ-у і відділів ТОП-у взяти участь у цій дискусії.

ЗАУВАГА: Якщо брак часу не дозволить відповідно проаналізувати цю тему, панель буде перенесений на 1-шу год. по обіді в неділю 23-го травня.

- 4.30 по обіді — Закриття
6.30 по обіді — Бенкет і забава

Неділя 23-го травня

- 10.00 год. ран. — Служба Божа

- 1.00 по обіді — Продовження панелю (якщо потрібно)

ВІДПОВІДІ НА "НАЗВИ ДЕРЕВ"...
із стор. 23-ої

1. тополя
2. дуб (дуби)
3. явір (явора), калина
4. сокорина, верба

ДЕЩО З ЖИТТЯ ФІЛІЇ ОДУМ-У В ДЕТРОЙТІ

Управа філії складається із таких осіб: Юрій Смик — голова, Володимир Мурга — перший заступник голови, Віра Петруша — другий заст. голови, Віра Головата (Коваленко) — секретар, Андрій Шашло — скарбник, Василь Петруша — спортивний референт та Ірина Смик — пресо-вий рэферент.

У жовтні минулого року наша філія разом із філіями Лондону й Торонто зорганізували осінній пікнік на одумієській оселі "Україна" біля Лондону. З'їхалися деякі члени з кожної філії один день раніше, щоб спекти сто фунтів м'яса. Цілу ніч віддані одумівці працювали: хлопці м'ясо крутили над вогнем, а дівчата цибулю і часник чистили та каву варили. Не дивлячись на холодну дошову погоду, на ранок з'їхалися батьки з дітьми з Детройту, автобус із Торонто й одумівці та громадяни Лондону. Всі разом провели цей день у гарному товаристві, яке залишилось в усіх приємною згадкою. Прибуток з обіду подарований на спортивні знаряддя оселі.

Після того, 31-го жовтня, на традиційний "Галовін", Детройтська філія влаштувала забаву — Баль Маскарад, на який з'їхалися до Детройту одумівці з Лондону і Торонто. Ця забава була дуже цікава. Костюми і маски були оригінальні — декого навіть трудали було піznати. Вибирання найкращих костюмів було тяжке, бо кожен з учасників заслуговував нагороду. Прибрана Вірою Петрушеною і Любою Петрушеною залягли листям з кукурудзи, гарбузами, свічками тощо, передала справжнє почуття осінньої пори року. Смачна перекуска була приготована топівками. Назагал, ця забава була успішна і повинна стати річною подією нашої філії.

Юний ОДУМ у Детройті рік-у-рік збільшується. Цього року у філії є понад 45 юних одумівців. Кожної суботи після української школи при катедрі церкви св. Покрови відбуваються сходини. Виховниками працюють такі особи: Наталка Притула, Ліда Петруша, Андрій Смик, Андрій Король, і Михайло Василенко. Заступника-

ми — Олександер Петруша, Надя Пахолюк і Таня Шумейко. Їхня праця корисна, цікава і потрібна для виховання молодих членів ОДУМ-у.

Цього року колядували юні і старші одумівці. Колядники роздавали людям жетони з нагоди

60-річчя автокефалії УАПЦ, які виробила філія ОДУМ-у в Міннеаполісі. Всі прибути з коляди ідуть на потреби філії та її пресфонду газети "Українські вісті".

Ірина СМИК

Роман Гусаревич і Петро Павлюк під час прогулянки торонтських юних одумівців на санки до Будбрідж, Онтаріо, 14-го листопада 1982 р.

Фото Наталки Сандул

ОДУМІВСЬКИЙ ФУТБОЛ

У неділю 7 листопада 1981 р., на площі св. Василія в Торонті відбулася кінцева розігра Футболу Української Ліги. Грали дружина "Козаки", яка репрезентувала ресторан "Юкрейніян Караван" проти одумівської дружини. Приємно повідомити, що одумівська дружина виграла й отримала чашу. Поздоровляємо грачів одумівської дружини під опікою й наглядом капітана Василя Тимошенка.

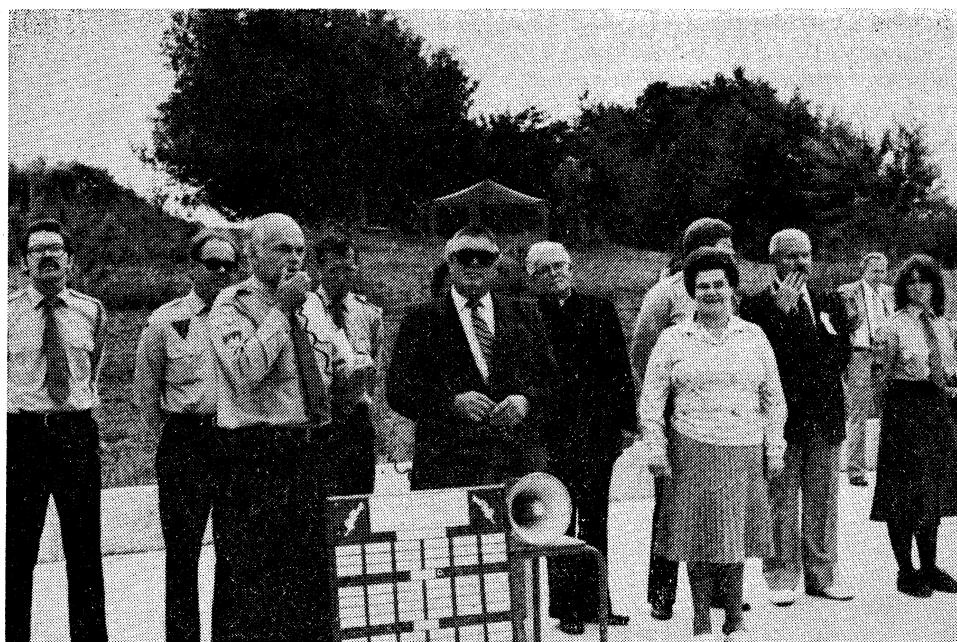
Хочемо зазначити, що одумівська дружина грає перший раз у цій лізі і здобула чашу. Спон-

зорувала дружину філія ОДУМ-у в Торонто.

Дружина складається із наступних осіб: Ігор Бабич, Тарас Павлюк, Євген Павлюк, Юрій Павлюк, Ярослав Морох, Петро Лемеза, Олександер Лемеза, Микола Савранчук, Вадим Корженівський, Леонід Сотник, Степан Станько, Володимир Божик, Петро Шліхта, Юрій Строгий, Роман Конопуд, Тарас Кочногський і капітан Василь Тимошенко.

Бажаємо нашим змагунам дальших успіхів у 1982 році, щоб затримали чашу хоч ще на рік.

Наталка САНДУЛ

Під час передачі ключів таборово-вого будинку.

Напереді: Іван Данильченко — заст. голови оселі, Микола Співак — голова будівельного комітету і Оля Співак — голова збіркового комітету. Перед ними таблиця жертводавців.

Оселя "Україна", 6-го вересня 1982 р.

Фото Ол. Пошиванника

СВЯТО ДЕРЖАВНОСТИ

З ініціативи місцевої філії ОДУМ-у (головою якої є Наталя Павленко) разом з Братством св. Андрія і Сестрицтвом св. Покрови при Церкві-Пам'ятнику відбулося в осередку УПЦ в Бавиді Бруку свято відзначення Державності і Крут.

Відігранням американського гімну було розпочато свято. Програму свята відкрив коротким словом голова Братства В. Несенюк. Після молитви до Всевишнього о. протопресвітер С. Біляк теперішній голова Консисторії УПЦ в США виголосив коротке вступне слово.

Головну промову виголосив Юрій Нагорний, звернувшись увагу на те, що хоч ми не були в силі оборонити молоду державу, хоч ми потерпіли поразку, але з неї не зродилася розпушка, лише глибоке бажання в єдності сягнути мету. Тоді ми програли, бо не було достатньої єдності, а сьогодні для нас нежай буде це наука.

Одумівський ансамбль дівчат (Наталя Павленко, Оля Шевченко, Оля Попов, Ірина Нагорна і Лінда Грекор) під акомпанімент бандури (А. Павленко) гарно виконав дві пісні: Встає хмара зза лиману" і "Ой розкрились рожеві троянди".

Юний одумівець Петрусь Павленко з глибоким чуттям і доброю технікою прочитав реферат про Крути, згадавши, що Крути це прапор наших визвольних змагань, це символ свідомої жер-

тви для свого народу. Діло крутянців зобов'язує нас усіх, а особливо молодь.

О. Ф. Істочин, ректор Семінарії св. Софії передав привіт від митрополита Мстислава. Крім того, коротко й змістовно в англійській мові представив момент проголошення Державності й Соборності та геройський чин крутянців, звернувшись увагу на те, що єдність тоді могла б нам допомогти і тепер єдність нам також допоможе.

Таїса Сергієв учениця української школи продекламувала вірш Крутянцям. На закінчення свята церковний хор при Церкві-Пам'ятнику під диригентурою Тараса Павловського виконав дві точки: Хрест-корона всього світу, муз. Архангельського й молитву — Боже великий...

Українським національним гімном закінчено це величаве свято.

О. ШЕВЧЕНКО

25-ЛІТНІЙ ЮВІЛЕЙ ЛІДІ ТА ІВАНА ШЕВЧЕНКІВ

У вільному світі ввійшло в традицію святкування 25-літнього ювілею, подружнього життя. Відзначення є різноманітні та залежні від обставин. У більшості членів родини, добре друзі чи приятелі вшановують ювілятів.

Таку родинну імпрезу було влаштовано Ліді та Івану Шевченкам. Їхні діти — Федір, Оля, Андрій, Павло та невістка Оксана вшанували своїх батьків.

В суботу 6-го лютого, в 5-ій годині по полуночі в українській православній церкві св. Тройці в м. Лондоні, Онтаріо, отець настоятель Михайло Фляк та отець диякон Володимир Макаренко, відслужили молебень за здоров'я ювілятів. Співав церковний хор під керівництвом диригента пані Віри Олійник. Церква була переповнена родичами, друзями та приятелями.

Після церковної церемонії відбулося ювілейне прийняття в просторій, модерній, гарно прибраний залі, одумівської оселі "Україна". Господар цього вечора Микола Співак, брат ювілятків, привітав гостей, та побажав ювілятам щастя, любові та кріпкого здоров'я. Отець диякон проказав молитву та поблагословив вечерю.

Після смачної вечери, що приготовило жіноцтво оселі "Україна", виступали з привітами: батьки ювілятів, сини — Федір та наймолодший Павло, донька Оля. Від жіночого товариства склала привіт пані Віра Новицька, від відділу ТОП м. Лондону п-ї Гая Володченко, дружка Віра Гудима, від оселі "Україна" Борис Яремченко — голова, від громади св. Тройці Володимир Сніг, від Головної Управи ТОП-у Канади Іван Данильченко. Був також прочитаний письмовий привіт від редактора журнала "Молода Україна" інж. Леоніда Ліщини.

Кінцеве слово сказав господар нього вечора за чверть-столітнє життя ювілятів, як то все почина-

Павло Лисик вручає чашу дівочій відбиванковій дружині Чікаго, переможцям під час одумівської зустрічі.

Зліва: Орися Завертайло, Наталка Коновал, Ліда і Маруся Луппо, Лариса Яскевич і Павло Лисик.

Оселя "Україна", 30-го серпня 1980 р.

Фото О. Пошиваника

лося і до самого сьогоднішнього дня. На заклик господаря переведено збірку на українську пресу, що принесла 122.00 дол. Збірку перевели Ольга Співак та Тоня Ноженко. З них приділено на журнал "Молода Україна" і часопис "Українські вісті" по 50.00 дол, і часопис "Вісник" 22.00 дол.

Усім жертвовавця щире спасибі, а ювілятам бажаємо щастя, здоров'я на многій, многій літа!

Іван ДАНИЛЬЧЕНКО

БЛ. П. МОТРЯ ЗАБЕРЕЖНА

У штаті Індіяна є містечко П., що його назва збігається з назвою країни в Південній Америці. Там наша землячка виграла конкурс красуні міста в кінці п'ятдесятих років. Газети помістили її світлину з позначкою "рашен". На моє питання красуня відповіла: я завжди говорю, що я руська, бо про Україну ніхто не знає.

В тому ж самому містечку П., 15-го лютого 1982 р., похоронили також нашу землячку св. п. Мотрю Т. Забережну. Малописьменна селянка, трудолюбива й дбайлива на 82 році життя перейшла

у Вічність, а тому що вона не боялася за популярність чи непопулярність України, я пишу понижчий випадок в її житті, що вартий наслідування бабусям, матерям і красуням тільки без позначки "рашен", а українським. Мотрю Трохимівну покликали поглядіти правнука Миколу чотирьох років до міста гіганта, де живе її єдина внучка. Внучка з чоловіком поїхали до Європи на місяць, а бабуся доглядала їм дитину. За місяць часу дитина полюбила милу пррабусю, її розмову й страви, що бабуся вміла готовувати дуже дбайливо. Жартували в сім'ї, що бабуся М. Т. і сусідських дітей навчила говорити по-українському. Коли Миколка пішов у п'яту клясу початкової школи, вчителька при якійсь нагоді запитала: "Хто знає іншу мову, крім англійської?" Були еспанці, французи, німці й інші, та коли Миколка сказав, що він знає українську мову, всі нашорошились, бо в гурті тих дітей ніхто не чув такої мови, а вчителька теж не знаючи, почала пояснювати, що то, мовляв, діялект російської мови. Миколка не один місяць провів з пррабусею й добре знати не тільки мову, а й трішки історії та географії.

фії, тому спротивився вчительці, це, мовляв, не діялект, а тисячолітня мова українців. Чи була вчителька красуня чи не була, я не знаю, але після перерви просила в Миколки - переможця вибачення, певно хтось їй пояснив різницю, а Миколка при другій нагоді розповідав своїм ровесникам, як його пррабуся готове смачні страви, та як що називається по-українському.

Спи люба й дорога полтавчанко, твоє життя не змарноване!

В. ШЕВЧЕНКО
В. Вейн, Інд., США

ПАМ'ЯТІ ОЛЕКСАНДРИ ОМЕЛЬЧЕНКО

У глибокому смутку ділимося сумною вісткою з рідними, приятелями, знайомими, що в суботу 23-го січня 1982 року, упокоїлась на 77-му році життя наша найдорожча мама, бабуся, пррабуся Олександра Омельченко.

Я, як член цієї родини, хочу пом'янути не злим тихим словом розради та утіхи залишених нас усіх засмучених по втраті нашої дорогої мами, яка ввесь свій вік страждала, старалася й широко трудалися та вчила своїх дітей правди святої, животворчої. Бо ж мама вчить дітей своїх не тільки тоді, коли словами наказує, а й тоді, як уміє сама поводитись, а наша присутність, поводження та вдача, є доказом того, що її поводження та вдача, було чисте, — християнське.

Мама народилась у селі Христофіровка в Донбасі, 1905 року і ще з дитинства зазнала страхіть російської царської системи.

В 1923 році одружилася з Іваном Омельченком, якраз в час голоду та переслідувань. Так що і в дорослому віці не зазнала щастя і радості та радості подружнього життя. Тяжка праця на колгоспній панщині забирала ввесь вільний час.

Народилось у них 5-ро дітей: Володимир, що згинув під час війни, Анатолій, Валентина, Тетяна та Люся. Зі збільшенням родини збільшувались і турботи не тільки матеріальні, а й турботи про виховання дітей. Влада злочинців, тільки й дбала про те, щоб діти були вірні і прихильні тільки системі, а родинне ви-

ховання в родинному вогнищі, це "буржуазні пересуди".

Так було до 2-ої світової війни, коли жорстока доля кидала нашу любу маму з родиною по всіх усюдах, та поклала свій жорсткий відпечаток на здоров'ї покійної. В цей грізний час, вир подій вирвав цілу родину з рідної та любої ім України, і вихлюпув аж до Німеччини, колись славної, а тепер дикої та звироднілої, як і комуністична система. І знову тяжка праця, недоідання, жаль за рідною та любою Україною, розтерзаною та розіг'ятою поміж двох звироднілих зайд, положили в 1945 році ще в молодому віці їх любленого тата в домовину, в чужій непривітній землі.

Лишившись без тата та засобів до існування, залягла страшна туга в душу мами та дітей. Що ж далі? Війна немов скінчилася, але знову переслідування, допити, цікування та насильні вивезення на "родину". І от в цей вир жорстоких подій, ще молодому, недосвідченому Анатолієві приходиться перебирати ролю керівника та порадника родини. Анатолій вирішує іхати до Бельгії на працю в копальню, куди забирає й маму тоді вже з підростками - сестрами та заводить порядок і родинний спокій. Життя в Бельгії трохи в нормувалось, відпочили трохи від життєвих турбот, почали поверватись Бо-

гом дані прикмети — радість, спокій, задовolenня. Був хліб і до хліба, тепла хата. Надії, правда, на майбутність було мало, а тому Анатолій вирішує переїхати до Канади на постійне переїдання, яка й прийняла їх, як своїх дітей, та яка й досьогодні доглядає, турбується та обороняє перед звироднілими злочинцями як своїх дітей. У Канаді тяжко, але чесно заробили на свій хліб насущний, який уже не був пограбований "оборонцями покривджених" та "будівниками нового ладу в Європі". Придбали хату, запанував добробут, лад, приязнь та любов до близького. Належали до православної родини св. Володимира в Торонті, з пізніше до православної родини св. Димитрія в Лонг Бренч. Неначе настав спокій, але відпечаток жорстокої долі не згинув, лише задрімав, і в останніх роках виявився у вигляді невилікуваної недуги. В суботу 23-го січня мама віддала свій останній віддих.

У середу, дорога наша мамо, бабусю і пррабабусю, ми провожали Вас на той світ, омріяний світ, з плачем і жalem великим. Ви спочили в чужій землі, бо в своїй не стало місця. Однаке, радуйтеся! Вас проводжали Ваші рідні діти, внуки, правнуки, родичі, приятелі, знайомі. Ваше життя поміж нас свідчило, що Ви добре засвоїли слова Ісуса Хри-

ста — коли ви зробили що добре одному з цих найменших, мені зробили". А тому, радійте і веселітесь, — сказав Ісус Христос, — "Хто вірує в мене, хоч і вмре, житиме". Ці слова дають нам надію усім, що Бог оселить нашу маму там, де всі праведні спочивають, де немає ні смерти, ні страждань, а життя вічне. А між нами, Господи, укріпи про нашу дорогу маму Вічну пам'ять.

Горем прибиті: діти, онуки, правнуки, родичі.

А. О.

ПОДЯКА

При цьому висловлюємо від нашої засмученої родини вдячність всім, що спричинилися до облегшення нашого смутку та прийшли віддати останню прислугу нашій дородій мамі, та попрощали в далеку дорогу, в далекий омріяний світ вічної радості, за традиціями та повір'ями нашого народу.

Також висловлюємо наші співчуття вдячності отцеві Михайліві, що під час заупокійних відправ, з великим знанням наших проблем, сказав відповідне слово розради та утіхи, наsicене християнським змістом.

Ще раз найщиріша подяка всім!

Діти, онуки, правнуки
Подав А. Оз.

СПИСОК ЖЕРТВОДАВЦІВ НА ПОБУДОВУ ПАМ'ЯТНИКА СВ. П. МИТРОПОЛITOВІ ВАСИЛЕВІ ЛИПКІВСЬКОМУ

\$100.00 — Василь Гансенко (разом \$250.00), митрополит Мстислав, п-і Л. Терещенко (разом \$200.00), Олена Несін (разом \$120), Анатолій Дорошенко

\$50.00 — Л.Мостович.

\$25.00 — Григорій Кудін, Пилип Шайда, Т-во Емерітів на сході (Роман Юшкевич), Семен і Марія Лантух, Катерина Баран.

\$20.00 — Семен Білій, Марія Клепачівська, Валентина Захвалінська, Роман Ричок.

\$10.00 — Данило Голінка.

\$ 5.00 — Вол. Бойко.

Збіркова листа ч. 37

Збірщики: В. Кирейко
і П. Стокальський

(Збірка переведена на поминках по св. п. В. Дібертові)

\$100.00 — Петро і Марія Крамаренко.

\$50.00 — пані В. Діберт (разом \$115.00), Олександер Діберт (разом 150.00).

\$30.00 — П. і Н. Буняк, П. Стокальський.

\$25.00 — Варвара Бакало (разом \$275.00).

\$20.00 — В. Кирейко (разом \$25.00), Олена Несіна (разом \$140.00), Б. Кучинський (разом \$25.00), Євгенія Лімонченко.

\$15.00 — А. Федоренко (разом \$90.00).

\$10.00 — К. Приходько, П. Лимаренко, Олександра Бражник

(разом \$130.00), Калина Матула (разом \$60.00).

\$ 5.00 — В. Безсонів, М. Скиба, В. Зоря (разом \$22.00).

Збіркова листа ч. 43

Збірщик: Ольга Гурська

\$250.00 — Хор Української Православної Парафії св. Покрови у Філадельфії.

\$100.00 — Петро і Олена Бабич, Пантелеймон Гурський.

\$60.00 — Семен Чалишев (разом \$110.00).

\$25.00 — Василь і Віра Хилько (разом \$60.00).

\$20.00 — Іван і Клавдія Гош, Микола Михайлевич.

\$10.00 — Ф. Костенко.

Разом зібрали

пані Ольга Гурська \$1,520.00

Збіркова листа ч. 45

Збірщик: пані Ю. Шашаровська

на прохання пані Ольги Гурської.
(Збірка переведена в Українській
Католицькій Парафії св. Архістратига Михаїла у Філадельфії)

\$10.00 — Євдокія Дичко-Блавацька,
Микола Кульчицький,
Омелян Татунчак, о. Зенон Злочовський,
Роман і Т. Левицький.
\$ 5.00 — Ю. Шашаровська, Є. Левицький,

Г. Давид, К. Альфавицька, д-р В. Пушкар, О. Голуб, Т. Крачак, І. Куземський, Т. Павлак.

Збіркова листа ч. 18

Збірщик: Андрій Андріюк

\$15.00 — Михайло Яцентій.

\$10.00 — Т. Штомпіль, М. Романів, Р. Венке, В. Ярош, В. Паско, М. Грекорович, В. Скіць, М. і Є. Вовк.

\$ 5.00 — Д. Шейна, І. Скороход, Варвара Зайців.

Збіркова листа ч. 16 і 17

Збірщик: Андрій Андріюк

\$25.00 — Андрій Андріюк.

\$20.00 — Д. Йона, Д. і А. Олійник.

\$10.00 — І. Бурило, С. Гаврюшenko, Б. Процюк, М. Мірчук, М. Кулик, І. Мнішенко, М. Яковенко, К. Приходько (разом 20.00 дол.), Г. Венke, І. Кохановський.

\$ 5.00 — І. Гал'я, В. Васильків, А. Трефяк, Віра Яворська, Й. Мельник, Г. Мирун, А. Шендрик, М. Яцюк, О. Венke.

\$ 3.00 — О. Горобець.

Разом зібрали

А. Андріюк: \$323.00

**

\$1.000.00 (одна тисяча) — зібрано (додатково до попередніх \$3.000.00) — в Укр. Прав. Парафії св. Володимира, в м. Лос Анджелес, Каліфорнія.

(Збірку продовжувала
п-і Стефанія Порайко)

На цю суму склали пожертви:

\$100.00 — д-р Іван і Леся Антонів проф. Стефан і пані Склепович, архітект Юрій і Леся Куриленко, адвокати Василь і Богдан Желтонога.

\$50.00 — Височанський Іван, Мирчук Роман, Василиків Яро-

слав, п-і Газдун Катерина, п-і Борис Олена, п-ство Flori Rodger і Катерина, п-ство Крупа Йосип і Катерина, п-ство Швець Іван і Євдокія.

\$25.00 — п-ство Войтко Стефан і Домна, п-ство Косович Роман і Віра, п-ство Корбин Юрій і Павліна, п-і Манон Анна, Котик Іван, п-ство Черній Олекса і Марія.

\$10.00 — Кармелюк Олександер, Мартин Нестор, Ляшко Іван, п-і Семенець Надія, Німрод Василь.

Разом \$1,000.00

Усього разом з парафії св. Володимира передано \$4.000.00 (четири тисячі доларів).

**

*

\$5,000.00 — Юрій Воскобійник

\$500.00 — Андрій Куплюк.

\$100.00 — Устин Савчук, Микола і Дада Андрее (разом 200 доларів).

\$50.00 — Олександер Шевченко разом \$100.00), Петро Пінчук

\$30.00 — Ігор Пахолюк.

\$25.00 — І. Манченко (разом \$55), В. Сердюк, К. Миронович, д-р С. Савчук (разом \$40.00), І. і М. Фізер, Дмитро Плаван, Вол. Лучкань (разом \$50.00), М. Бурда, Павло Лимаренко (разом \$35.00).

\$20.00 — А. Робінс, Ю. і О. Мірчук, В. і М. Маміка, Алла Юзьв'як, Е. Гриньків, О. і Л. Булавка (разом \$25.00), М. Кривка, \$10.00 — Т-во ім. митрополита В.

Липківського, Олена Караківська, Є. Левицький, Анастасія Двораківська, М. О Арський, М. Богомолов, В. і В. Нікітич (разом \$30.00), Т. Маленко, І. Журківківський, І. Фат, п-і п-і А. Ліневич, Тетяна Яремчук.

\$ 5.00 — Л. Биковський, М. Гикаль, Анна Самос'їй, Олсна Коломінська-Сердюк, Ліда Калашник, О. Петрашко (Канада), А. Вовченко (разом \$25.00), М. і Б. Саливон, Н. і І. Толочний.

**У ПАМ'ЯТЬ
ВАСИЛЯ ІВАНОВИЧА ДІБЕРТА**

(Зібрали п-і Соня Кравець)

\$50.00 — Петро і Оля Матула (разом 1,050), Микола і Ярослава Француженко (разом \$100.00), Мирфі Люда і Ричард з мамою.

\$30.00 — Б. і О. Верига, С. і Г. Максим'юк (разом \$55.00).

\$25.00 — п-ка Ольга Губаржевська, д-р Ю. і О. Криволап, Лукашук Ольга з родиною, І. і Н. Соколовські (разом \$50.00), Ю. і О. Філіпов, Л. Гусак (разом 125 долярів).

\$20.00 — М. і М. Барнай, Дубровська Марія з родиною, Валентина Захвалинська (разом \$40), Г. і М. Кобі (разом \$30.00), Ф. і С. Кравець (разом \$45.00), М. і Н. Криворук (разом \$45.00), Р. і Г. Петренко (разом \$145.00), М. і Г. Степаненко (разом \$45.00).

\$15.00 — Д. і К. Корбутяк (разом \$40.00), п-ка Т. Шпірук, П. і М. Одарченко.

\$10.00 — Г. і О. Генс, В. і М. Кулій (разом \$15.00), Оленка Матула (разом \$15.00)

Разом у пам'ять

В. І. Діберта зложено \$1,030.00

У ПАМ'ЯТЬ ПРОТОПРЕСВІТЕРА І. ГУБАРЖЕВСЬКОГО

\$75.00 — п-ка Ольга Губаржевська (разом \$100.00).

\$50.00 — М. і Я. Француженко (разом \$150.00).

АВСТРАЛІЯ

Збіркова листа ч. 56

(Збірщик Т. Мироненко)

\$25.00 — Т. Мироненко, Ф. Бромот.

\$20.00 — Г. Дворцовий.

\$10.00 — о. А. Стришінський, С. Кіт, Ю. Горільченко, Ю. Мішалов, Г. Євдокимів, Михальчук, І. Куш.

\$ 5.00 — М. Саливон, Ю. Кавуненко.

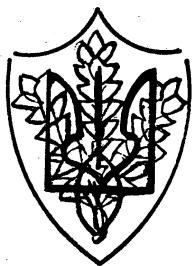
**

\$50.00 — Василь Гансенко (разом \$150.00), М. і Є. Громницькі (разом \$100.00), о. Василь Макаренко (Канада), Євген і Ніна Кальман (разом \$80.00).

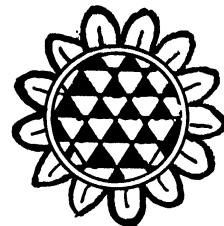
Зі збірки в парафії св. Вознесіння, Мейплвуд: має бути — І. Самчук, П. Молінський.

О. Шевченко, скарбник

**
*

Сторінка Юного Одуму

Юрій Герасименко

ШАНУЙ

Єдине слово мовила: — "Шануй..."
 "Шануй..." — і змовкла, не договорила.
 І садить Катря квітку весняну
 У вишняку на мамину могилу.
 Малий Тарас левадою блука,
 Бреде садками в росяну долину,
 Зажурений, спинивсь біля струмка,
 Де глухо шелестять осокорини.
 І аж здригнувся враз — у вишуну,
 На верховіття глянув осокора:
 "Шануй..." — почулось виразно, — "Шануй..."
 Шуміли дерева
 врочистим хором.
 Шануй... Кого? А жито у степах
 Знов голосом матусі шепотіло,
 І вітрюга, що грозами пропах,
 "Шануй..." — зідхав. "Шануй..." — гаї шуміли.
 Ліг при дорозі в росяний полин,
 Щокою до землі припав безсило, —
 Не шерехи уже — глибинний дзвін:
 "Шануй мене!" — земля йому дзвеніла.
 І наче знову з мамою вони,
 Неначе сум за хмарою поплинув.
 Заснув Тарас...
 Схилилася над ним
 Його безсмертна мати — Україна:

ЗИМА Й ВЕСНА

Насуплю я брови, — говорить зима.
 і вітер з морозом повіє.
 Усе скрізь загине, — рятунку нема,
 Під снігом завмре, заніміє.

А я засміюся, — весна відмовля,
 і сонце на небі засяє.
 Прокинуться луки, ліси і поля,
 усе зацвіте, заспіває.

Із збірки укр. пісень для молоді

М. Гайворонського

Галина Журба

ВЕСНА НА ПОДІЛЛІ

(Із твору "Далекий світ")

Нас оточувала велична, премудра природа.
 Ми зростали серед неї, під її могутнім чаром.
 Батько вчив нас змалку любити її пізнавати її.
 Наставала весна. Ліс починав шуміти якось
 неспокійно. Таємничий гомін ішов день і ніч.
 Від нього ставало неспокійно на душі і на
 серці.

Сніг танув, зникав поволі. Ми вперше після
 зими виходили в ліс.

Стрункі, високі граби похитували верховіт-
 тям, передаючи одні одним не то тривожну, не
 то радісну вістку. На них однотонно скиглі
 живтурки. Ми задирали голови, передражню-
 вали їх: — телегіз, телегіз, кидай сани, бери
 віз!

Потім пробивалася перша травиця; проліски
 витикались з-під снігу, з ніжним пахом провес-
 няних вітрів. Дерева вкривалися ніжним пер-
 волистом... Соняшне проміння пачісками сука-
 лося через мережу молодого листя, розлива-
 лося по килимах рясту.

— Буду тут, буду тут! — уперто заповідав
 одуд свій непохитний намір вічно тут тривати.

— Тур — тур! Тур — тур! — турботливо
 туркала горлиця. Десь високо на стовбуру ве-
 летня-береста посткував дятел-клюйдерево,
 ніби телеграфував діловито. Ми прикладали
 вуха до стовбура й слухали. Потім бігли лісом,
 кричали, співали, обіймали дерева; качались
 по траві і квітті. Сприймали весну так само, як
 птиці і звірі.

Ми були справжні лісові діти, жили в това-
 риських взаєминах з вивірками, їжаками. Ви-
 лазили на найвищі дерева, заглядали в пташині
 гнізда; знали голоси, барви, звички всіх пта-
 шок. Раділи їх радощами, печалилися їх горем.

**ОДУМ виховує молодь в пошані
 до думок інших.**

Група танцюристів із одумівської юної "Веснянки", керівник М. Балдецький, під час виступу на Каравані '81 у Торонті, в павільйоні "Полтава": Зліва: Богдан Долішній, Віктор Юхименко, Петро Решетняк, Микола Долішній, Віктор Шлапак, Павло Шапка, Олександер Ємець, Борис Богуславський, Андрій Сливка, Володимир Тимошенко.

Червень 1981 р.

Фото Ів. Корця

НАЗВИ ДЕРЕВ У ТВОРАХ Т. ШЕВЧЕНКА

1. А я так мало, небагато
Благав у Бога: тільки хату,
Одну хатиночку в гаю
Та дві ... коло неї.
2. Попід горою, яром, долом,
Мов ті діди високочолі,
... з гетьманщини стоять.
У яру гребля, верби вряд.
3. Тече вода з-під ...
Яром на долину,
Пишається над водою
Червона ...

Як широка ...
Віти розпустила,
А над самою водою
... похилилась.

Замість крапок вставте назву дерева, яку поет вживає у згаданих рядках своїх віршів. Відповіді шукайте на 16-ій сторінці.

ВІДГАДАЙТЕ

Вчора у бабусі був день народження. Бабуся каже, що кожного року відзначає день свого народження. Вчора вона святкувала його п'ятнадцятий раз.

Якого числа і якого місяця відбувалася ця розмова і скільки років бабусі?

(Відповідь знайдете на 24-ій стор.)

ДОПИШІТЬ ПРОПУЩЕНИ НАЗВИ ПТАХІВ ІЗ ВІРШІВ Т. ШЕВЧЕНКА

1. Літа —, літа сизий
Попід небесами.
2. Не щебече —
В лузі над водою
3. Прилітай же, мій, —
Мій голубе сизий!
4. Ще треті — не співали,
Ніхто ніде не гомонів.

1. опера 2. corobienko 3. скрипка 4. мішун

ГРА — ВЕСНЯНКА

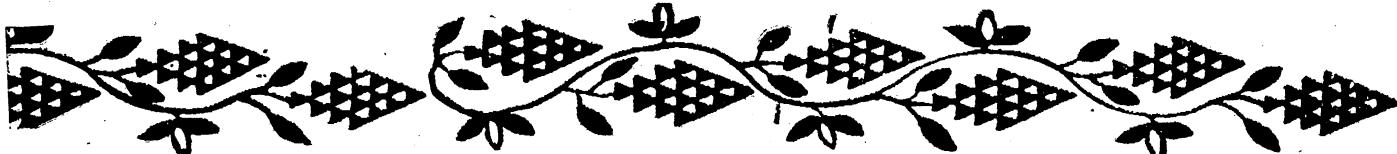
Іванчику — білоданчику,
Поплинь, поплинь,
По Дунайчику,

Розчеси русу косу
І гарненські брівця.

Ти візьмися за підбоки,
Покажи нам свої скоки,

Ти візьмися за підвишки,
Гляди собі товаришки,

Гляди, другу,
З калинового лугу.

РОЗТАШУВАННЯ ОДУМІВСЬКИХ ТАБОРІВ – ЛІТО 1982

США — Схід
Оселя ОДУМ-у "Київ" — Аккорд, Н. Й.

від 3-го до 17-го липня

Шістнадцятий Табір Виховників Юного ОДУМ-у та Табір 2-ої Проби

На табір виховників прийматимуться кандидати, члени Юного ОДУМ-у у віці від 15-ти до 19-ти років лише за рекомендаціями голів філій ОДУМ-у та відділів ТОП-у або СВП/Д з тих місцевостей, де нема філій ОДУМ-у.

На Табір 2-ої Одумівської Проби прийматимуться кандидати, Старші Виховники Кандидати та Учасники або дійсні члени ОДУМ-у, які закінчили Табір Виховників Юного ОДУМ-у.

За детальними інформаціями та аплікаціями до повище зазначених двох тaborів просимо звертатись до 13-го червня на адресу Команди Виховників ОДУМ-у:

ODUM Councillor's Camp
c/o G. Krywolap, 221 Edridge Way
Catonsville, Md. 21228, USA, (301) 744-0168

від 17-го липня до 7-го серпня

ВІДПОЧИНКОВО-ВИХОВНИЙ ТАБІР ЮНОГО ОДУМ-у

За інформаціями просимо звертатись до:

ODUM c/o N. Pawlenko
27 Ventnor Drive
Edison, N. J., 08817, (201) 548-7903

КОБЗАРСЬКИЙ ТАБІР
відбудеться правдоподібно
в днях від 8-го до 21-го серпня.
Відповідальний О. Непрель.

США — Захід

Сіблей Стейт — Парк, Міннеаполіс, Мінн.

За інформаціями просимо звертатись до:

ODUM c/o O. Polec
3520 Edward St.
St. Anthony, Minn. 55418, (612) 781-8204

ВІДПОВІДЬ ДО "ВІДГАДАЙТЕ"

Бабуся народилася 29 лютого; їй минуло 60 років. Розмова відбувалася 1-го березня високосного року.

КАНАДА — Схід

Оселя ОДУМ-у "Україна", Лондон, Онт.
від 18-го до 31-го липня

ВІДПОЧИНКОВО-ВИХОВНИЙ ТАБІР ЮНОГО ОДУМ-у

За інформаціями просимо звертатись до:

ODUM c/o W. Tymoshenko
26 Sanderson Road
Rexdale, Ont., M9V 1C7 (416) 742-3181

від 1-го до 14-го серпня

МИСТЕЦЬКО-КОБЗАРСЬКИЙ КУРС
є під патронатом Капелі Бандуристів
ім. Т. Шевченка.

За інформаціями просимо звертатись до:

ODUM c/o O. Metulynsky
42 Bunting Road
St. Catharines,, Ont. L2P 1Z3, (416) 688-6315

ODUM c/o I. Danylchenko
827 Indian Road
Mississauga, Ont. L5H 1R4, (416) 274-2249

ODUM c/o A. Poszewanyk
5240 No. Le Claire Ave.
Chicago, Ill. 606 30, (312) 282-1279

від 1-го до 14-го серпня

СПОРТОВИЙ ТАБІР

За інформаціями просимо звертатись до:

ODUM c/o W. Tymoshenko
26 Sanderson Road
Rexdale, Ont. M9V 1C7 ((16) 442-3181

ЗУСТРІЧ ОДУМ-У США Й КАНАДИ

З УКРАЇНСЬКИМ

ГРОМАДЯНСТВОМ У 1982 РОЦІ

відбудеться

3, 4 і 5-го вересня 1982 року

В ЧІКАГО, США

КРЕДИТОВИЙ СОЮЗ

- Платить за різні щадничі пляни **18 – 19%**
- Дає малі і великі особисті і моргеджеві позички, в міру можливостей
- Має життєву асекурацію на заощадження до \$ 2.000 на особисті позички до \$10.000 після вимог КЮМІС.
- Має чеки особисті даром і для подорожуючих та платить 3% на чекові конта.
- Приймає оплати за газ, електрику, телефон і воду.
- Дає різні фінансові поради.
- Дає пашпортові гарантії
- Дає добру, точну, чесну і вчасну обслугу
- Дає добре кредитові звіти
- 31 рік на службі Рідного Народу
- Вступайте в члени і щадіть ще ніж Вам треба позички, малої чи великої
- Позичайте на догідні сплати і низькі відсотки.

SO-USE CREDIT UNION LTD.
406 Bathurst St.
Toronto, Ont. M5T 2S6
Tel.: 363-3994

BRANCH OFFICE:
2258 Bloor St. West
Toronto, Ont. M6S 1N9
Tel. 763-5575

ЧИТАЙТЕ
"МОЛОДУ УКРАЇНУ"
ПОШИРЮЙТЕ
ЦЕЙ ЖУРНАЛ
МІЖ
СВОЇМИ РІДНИМИ
І
ЗНАЙОМИМИ

НА ПРЕСОВИЙ ФОНД "МОЛОДОЇ УКРАЇНИ" ЖЕРТВУВАЛИ:

Танцювальний ансамбль ОДУМ-у "Веснянка", Торонто, Онт.	\$100.00
Є. і В. Стадниченки, Зах. Німеччина нім. м.	100.00
Евгенія Таборовська, Торонто, Онт.	25.00
Віктор Педенко, Торн Гіл, Онтаріо	16.00
Віра Ворскло, Ошава, Онт.	.10.00
А. Мазурець, Піскатавей, Н. Дж., США	10.00
Іван Козачок, Монреал, Кв.	8.00
М. Сотник, Торонто, Онт.	8.00
Іван Осійчук, Мортон, Гров, Ілл., США	6.00
Ірина Супрун-Пенер, Вінніпег, Ман.	3.00
Микола Іваненко, Трентон, Н. Дж., США	1.00

НОВИХ ПЕРЕДПЛАТНИКІВ ПРИЄДНАЛИ:

В. Левченко, Монреал, Кв.	2
Ліна Дрозд, Торонто, Онт.	1
Пилип Супрун, Вестон, Онт.	1

**Жертводавцям і прихильникам
"Молодої України" щира подяка!**

Редакція і адмін. "М. У."

НАШІ КАНАДСЬКІ НАЗВИ

(Канадська сцена). — Загально прийнято, що назва "Канада" походить з альгонського слова, яке означає "поселення". Жак Картьєр був запрошений приязним індіанським вождем, щоб той віддав його "канату".

Назва Саскачеван також походить від автохтонного населення Канади. Крійські індіани перші називали свою могутню ріку "кісіскатчевані сіпі", що означає "швидка пливуча ріка". Білі поселенці прийняли цю назву не тільки для ріки, але також для території, якою вона протікає.

Назва "Манітоба" найперше з'явилася на мапі в 1785 році, але в той час вона була передана словом і буквами "Манніотопа", що відповідає індіанському слову "четири тіла води", характеристичний і відповідний опис південної частини провінції.

Назва "Онтаріо" також відносилася спершу до тіла води. Мо-

VILLAGE DELI

СМАЧНІ М'ЯСНІ ВИРОБИ

фірми

СЕМИГЕНА

Крамниця на розі вулиць
Бересфорд і Блюр Зах.
в Торонто

Власник

ПЕТРО СТЕПУРА

258 Beresford Ave.
TORONTO, ONT.

Тел.: 767-3755

гавські індіяни називали озеро "Онтаріо", що значить "прекрасна вода".

Це тільки кілька прекрасних канадських назв, які ми запозичили від наших перших мешканців Канади.

ПРОГРАМА КАНАДСЬКОЇ БАГАТОКУЛЬТУРНОСТИ

Програма канадської багатокультурності почала служити моделем для подібних програм у інших країнах. Довідавшися, що канадська програма існує вже 10 років, і цей законопроект пройшов у Парламенті Канади 8-го жовтня 1971 року, Федеральне міністерство багатокультурності повідомило, що "наших спеціалістів все більше потребують інші організації, наприклад, "ЮНЕСКО", і країни, такі як: Великобританія, Сполучені Штати Америки, Швеція, Голландія і Італія. Захопившись нашим прикладом, Австралія виробила свій власний курс багатокультурності та створила Інститут багатокультурності, як також уможливила багатокультурні радіо і телевізійні передачі.

**У хаті кожного одумівця
повинен бути журнал
"МОЛОДА УКРАЇНА"**

If not delivered please return to:

MOLODA UKRAINA
Box 40, Postal Station "M"
TORONTO, ONT., CANADA
M6S 4T2

N. - J. SPIVAK LTD.

R. R. 1

LONDON, ONTARIO
(PRE-MIX CONCRETE)

Ціна 1.25 дол.
в США і Канаді

ARMADALE MEAT PRODUCTS LTD.

НАЙКРАЩІ М'ЯСНІ ВИРОБИ

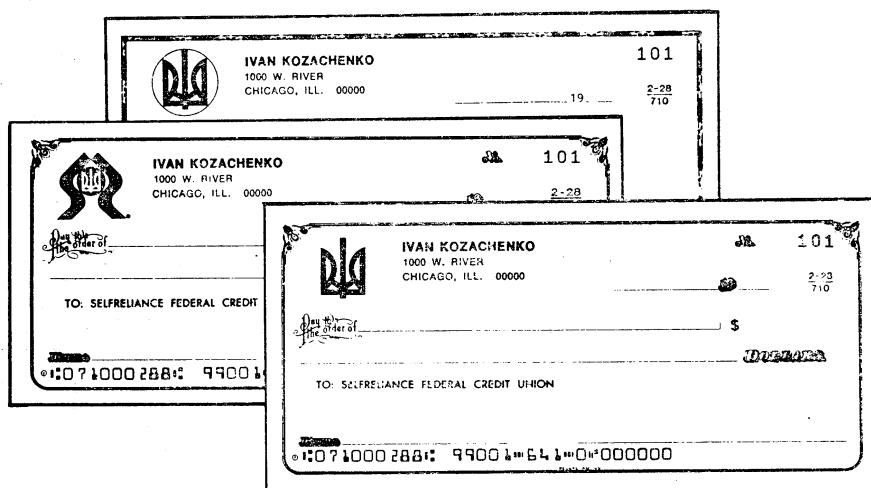
В ТОРОНТО Й ОКОЛИЦІ

Крамниця при вул. Блюр коло Джейн
Власник ІВАН ЛЕХНОВСЬКИЙ

2404 Bloor St. West
Toronto, Ontario M6S 1P9

Tel.: (416) 767-3424

"УКРАЇНСЬКІ ЧЕКИ"

УКРАЇНСЬКІ ЧЕКИ
(ДРЕФТИ) та інші чеки
МОЖНА ДІСТАТИ
В УКРАЇНСЬКИХ
КРЕДИТОВИХ
КООПЕРАТИВАХ.

КООПЕРАТИВНІ ЧЕКОВІ
КОНТА є КРАЩІ
ЯК ЗВІЧАЙНІ ЧЕКИ.

- Трансакції є безкоштовні
- Не вимагаємо мінімального сальда на конті.
- Перших 150 дрефтів даром, при відкритті нового дрефт конта
- Заробляють дивіденду
- Дрефти мають копії

"САМОПОМІЧ"

2351 W. Chicago Ave. Chicago, Ill. 60622 Tel.: (312) 489-0520

ФЕДЕРАЛЬНА КРЕДИТОВА КООПЕРАТИВА